

norsk FILATELISTISK TIDSSKRIFT

TIDSSKRIFT
FOR FRIMERKESAMLERE
UTGITT AV NORSK FILATELISTFORBUND

REDAKTØR: JARLE O. STENS DAL

Redaksjonens adresse:
Postboks 46 — Høvik

NR. 9

SEPTEMBER 1944

3. ÅRG.

Det norske postverks jubileer.

Den 17. januar 1947 feirer det norske postverket sitt 300-års jubileum.

Oslo Filatelist-Klub besluttet på et møte visstnok i 1941/42 at den for å feire denne begivenhet skulde arrangere en internasjonal frimerkeutstilling i Oslo og utgi en ny utgave av Håndboken over Norges frimerker. Seinere har klubben besluttet at utgivelsen av denne håndbok skal overgå til Norsk Filatelistforbund.

Å tilrettelegge arrangementet av en internasjonal utstilling regner en i alminnelighet tar fra 3 til 5 år. Det er derfor klart at tiden no er for langt framskreden til at planene om en internasjonal utstilling i 1947 kan virkeliggjøres. Det er sørgelig, men intet å gjøre ved. Til og med feiringen av frimerkets 100-års jubileum i England måtte foregå i stillhet på grunn av andre og viktigere begivenheter. Men selv om vi ikke kan få en internasjonal utstilling er det vel mulig å lage et arrangement på et engere grunnlag. En utstilling bare med deltagelse fra de nordiske land eller en utstilling av bare de nordiske lands frimerker, skulde det enno ligge innenfor mulighetens grenser å føre ut i livet. Men likeså litt som Håndboken over Norges frimerker burde utgis av en klubb, likeså litt bør feiringen av en så betydningsfull begivenhet som postverkets 300-års jubileum foregå ved at en klubb lager utstilling. Har vi først et Norsk Filatelistforbund så bør dette ha initiativet og sette de nødvendige tiltak iverk. Dette utelukker selvsagt ikke at forbundet kan anmode en klubb, f. eks. O.F.K., om å foreta arrangementet, men feiringen må være et tiltak som kommer fra og vedrører alle landets klubber.

Når vi ser på filatelien på litt lengre sikt blir vi oppmerksomme på at en rekke jubileer som berører vår hobby, vil finne sted i den kommende 10—15 års periode. det er nemlig frimerket som

feirer sine 100 år i europeiske såvel som oversjøiske land. England, Sveits og Brasil har allerede hatt sine jubileer og følgende står for tur:

U.S.A.	1947
Frankrike	1949
Belgia	1949
Østerrike	1950
Spania	1950
Kanada	1951
Danmark	1951
Luxembourg	1952
Nederland	1952
India	1952
Portugal	1953
Norge	1955
Sverige	1955
New Zealand	1955
Finnland	1956
Mexico	1956
Russland	1957
Romania	1958

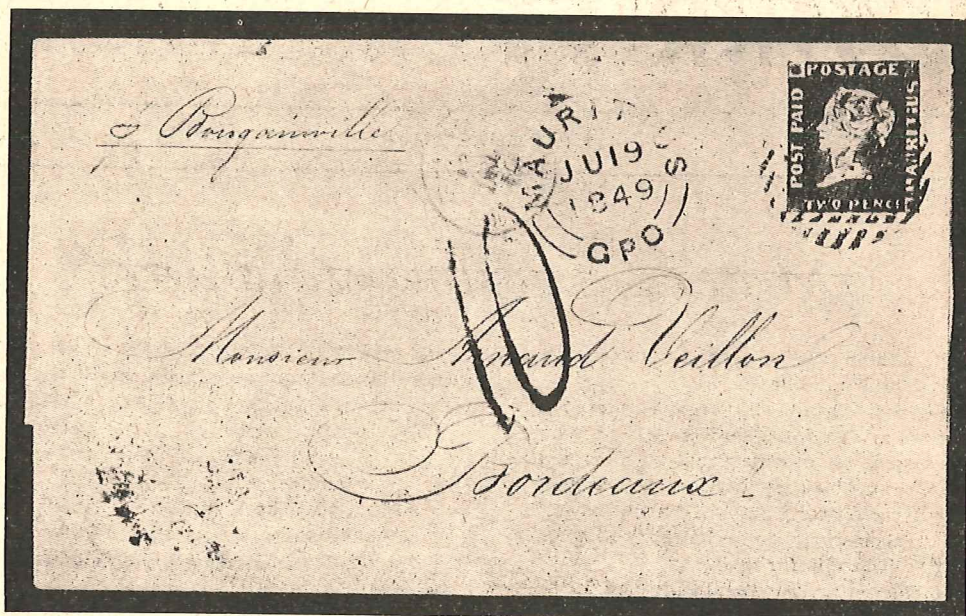
Når det no på grunn av den framskredne tid er umulig å avholde en internasjonal utstilling i 1947 så bør vi etter min mening ikke skrinlegge planen for godt, men utsette gjennomføringen til 1955. Det kan synes tidlig å berøre denne sak allerede no, men når det er spørsmål om utstillinger gjelder det å være tidlig ute. I dette tilfelle må vi også regne med at vi får en konkurranse i Sverige, som feirer sitt jubileum samme år. Det er vel da bedre at vi i tide kommer til en ordning med svenskene, slik at det ikke blir konkurranse om arrangementene, men samarbeid.

Men både med hensyn til utstillingene i 1947 og 1955 gjelder det at forbundet er på vakt, viser initiativ, beskytter sine interesser og snarest setter de rette menn i arbeid til gagn for alle landets filatelister.

Jarle O. Stensdal.

De klassiske frimerker.

Ved velvillig imøtekommenhet av hr. Willy Balasse, den kjente frimerkeekspert og handler i Bruxelles, redaktør av *BALASSE MAGAZINE*, har vi fått anledning til å offentliggjøre nedenstående artikkel av samleren og kunstkritikeren *Charles Bernard*. Artikkelen er et noe omarbeidet kåseri som forfatteren holdt i fjor vinter i den brysselske samlerklubb «Cercle Paul de Smeth». — Ettertrykk forbudt.

Når jeg framkommer med følgende opptegnelser så er det med en uttrykkelig reservasjon. Jeg er ikke hva en vil kalle vitenskapsmann. Jeg har alltid vært overrasket like overfor den lærdom og den planmessige framgangsmåte dette tidsskrifts mest framtrede medarbeidere har vist ved utarbeidelsen av sine studier og ved hvilke nye deler av filateliens mark er blitt lagt under pløgen. Dere må ikke vente noe slikt av meg. Jeg er ikke en filatelist i dette ords fulle betydning, men bare en amatør som er gla i frimerker — i vakre frimerker. Når jeg sier vakre, så må jeg med en gang bemerke at jeg skjeller mellom filateliens vitenskapelige og estetiske områder. Det første omfatter alle frimerker, det siste bare de vakre.

Hva er det skjønn? Det vakre? Et morsomt spørsmål når en tenker over at vi her kommer inn på verdens mest omstridte problem og som alle filosofer hittil har gjort forgjeves forsøk på å løse. Jeg nøyer meg med å slutte meg til deres mening for hvem det vakre er subjektivt, et spørsmål om personlig smak. Men selv denne smak influeres av objektive betraktninger som tillater å samle — om ikke enstemmighet — så dog en majoritet. Ut fra disse betraktninger tror jeg at «epålettene»*) er blitt ansett som et av verdens

vakreste frimerker, om ikke det aller vakreste. Jeg samler «epåletter».

I det minste, sier De spøkefullt, deler jeg det felles trekk med de virkelige filatelisten at jeg er en spesialist! En spesialist i vakre frimerker, eller i alle fall ansett for å være det. Noe som

kan lede svært langt både med hensyn til samling og til tømning av lommeboken, selv om jeg innskrenket meg til å samle bare ett frimerke

*) Belgia nr. 1 og 2.

— «epåletten». Et gammelt ordtak sier at det er ikke alle som kan reise til Korint. Korint var en luksusby og fornøyselene og oppholdet kostet mange penger. Det er heller ikke alle som i dag kan samle vakre frimerker, i et hvert fall ikke dem som jeg anser for vakre. Og likevel må en ikke fortvile. Det vakre behøver ikke absolutt å være det sjeldne. I de gamle utgaver er der enno frimerker som er rimelige. F. eks. hodet av Cérès, gravert av Barré, et av de vakreste frimerker som finnes. Framdeles etter min mening, er det vakreste merke i serien den svarte 20 c. p. g. a. fargen. Mellom valget av en sinoberrød 1,— frc. og en 20 c., selv om den hadde marg som en autostrada og var forsynt med det berømte 10-rist stempel fra Lille, vilde selv den mest kresne samler uten tvil ha sine betenkeligheter. Hvilket ikke utelukker at 20 c., takket være de forskjellige varianter i papir og trykk og de forskjellige avstemplinger, enno gir samleren med de limiterte pengemidler, anledning til utstrakte studier. Dette til tross for den voldsomme prisstigning.

De vil allerede ha forstått hva jeg mener med vakre frimerker, i alle fall hvor min forkjærlighet går: Det er til det klassiske merke, det gamle utaggete. Av hvilken grunn? Jeg vil forsøke å forklare det. Det er en fundamental og vesentlig forskjell mellom et gammelt utagget og et moderne merke. Det første har en personlighet, det annet har det ikke. Så beskjedent, så ubehendig det første enn kan være i utførelsen så er det et personlig skaperarbeid. Det annet er resultatet av en fabrikkasjon. Jeg tør nesten si at det første har en sjel, det annet ikke. Det er ikke dubletter blant de gamle klassiske. På den annen side — alle de moderne likner hverandre. Hos de første stikker utførerens personlighet fram likegyldig hvilken framstillingsmåte som er benyttet. Hos de andre blir denne personlighet borte bak den tekniske perfektjon. Det er ikke mere et menneske som er utføreren, det er maskinen. Jo vakrere de er, i den vanlige betydning vi legger i dette ord, jo mere iøynefallende er den mekaniske fullkommenhet, som berøver dem et eller annet udefinert, der alltid vil mangle dem og som vi kaller poesi.

Av disse grunner har de da heller aldri interessert meg. Og da jeg ikke er besatt av den filatelistiske demon har jeg aldri hatt mot til å ettersøke disse ubetydelige forskjeller i de moderne merker, disse forskjelligheter hvis oppdagelse gir slike gleder til de sanne filatelisten,

de som er lykkelig over mellom to merker der likner hverandre som siamesiske tvillinger å finne den lille forskjell som tillater en å skjelve det ene fra det annet. Jeg beundrer dem, men jeg kommer alltid tilbake til min første kjærlighet.

Hvorledes jeg begynte med det? Som gutt samlet jeg som alle andre. De kjenner sikkert dette bedrøvelige forsøk. Venner av familien ga meg merker som jeg klistret inn i et album — en gave fra min onkel — og hvor han hadde fylt noen av de ledige plasser. Året etter fikk jeg et nytt album som gave fra en annen onkel. Hvoretter jeg ikke hadde ro før jeg hadde flyttet alle merker over i det nye album. Tre flytninger er likeverdige med en ildebrann sier et gammelt ordsprog. Akk, i de dager var det nok med en flytning fra et album til et annet for å framkalle en katastrofe. Og da jeg fikk et nytt album nesten hvert år kan De lett forestille Dem i hvilken sørgelig forfatning min 5 frc. lilla Napoleon befant seg, den som hadde vært uten feil til å begynne med, men som på slutten så ut som et stykke knipling hvor igjennom dagens lys strømmet. Jeg tror imidlertid ikke at jeg hadde andre frimerker til et høyere pålydende enn 5 frc. Men jeg vil alltid huske en skolekamerat som hadde en praktfull samling på over 3000 forskjellige merker. Det var omkring år 1888. Han solgte den merke for merke, idet han var meget varsom for ikke å ødelegge — ikke merkene, men albumbladene, til hvilke de var festet med kalk og sand. Akk, hvilke filatelistiske hektakomber, hvilke skatter, gamle sveitserkantoner og amerikanske postmestere gikk ikke ugjenkallelig tapt!

Dette forteller jeg for at De skal få et litet inntrykk av hvor sjeldne de virkelig vakre eksemplarer av de gamle merker er, unnsloppet som de er fra så mange ulykker. Men det er bare nok en grunn til at vi elsker dem, hver gang vi er så heldige å finne et som tilfredsstillende alle krav til kvaliteten.

I lang, lang tid tenkte jeg ikke mer på frimerkene inntil en vakker dag i 1910 eller 1912 en venn av meg — en antikvitetshandler — viste meg et lite hefte som inneholdt noen sjeldne engelske kolonimerker. Han priste deres friske utseende, framhevet størrelsen på marginen som han sammenliknet med de gamle kobberstikk og sa: Jeg elsker dem. Min interesse ble igjen vakt. Jeg fikk lyst til å eie disse sjeldne vignetter som igjen framkalte for meg min barns drømmer, de ukjente fjerne land, Sydhavsøyene med deres eim av krydderier. Jeg besluttet meg til å samle jeg også og idet jeg gikk forbi en bokhandel fikk jeg på et ark som var utstilt i vinduet øye på et trekantet merke fra Kap.

Jeg sikret meg det for 3,50 frc. Seinere ble jeg oppmerksom på at det var en blågrå Delarue. I dag er den notert i 6000 frc. Jeg burde ha

gjemt det som maskot. Akk frimerkene like-såvel som bøkene har sin skjebne . . .

Men nok av personlige erindringer. Jeg sier Dem ikke noe nytt når jeg sier at en med hensyn til til de klassiske merker må betrakte dem ut fra følgende tre punkter: friskheten, margene, stemplet. Friskheten er etter min mening det vesentligste, både for brukte og ubrukte. Dette siste må virkelig være ubrukt, ferdig til å benyttes, «mint» som engelskmennene sier. Merket må ha bevart sin glans. Ikke så å forstå at den ikke kan være avdempet av en viss patina som kommer av alderen. Denne øker bare dets skjønnhet. Men det er her som med malerier, man må ikke blande sammen patinaen hvor «tidens» kjemi gjør seg gjeldende, med flekker, oksydasjon eller avfarging. Denne kommer av at merket har ligget for lenge i dagens lys. Men den virkelige patina beriker fargen, gjør den bløtere, dypere.

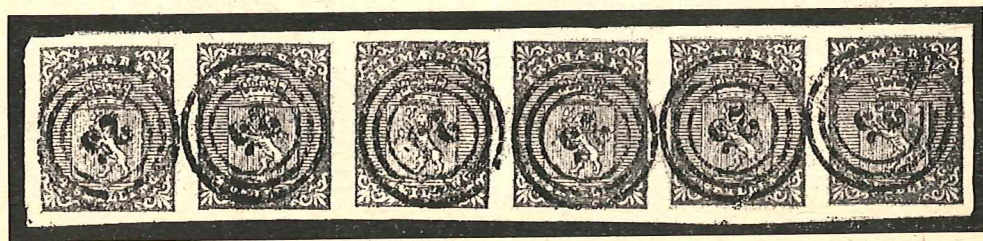
Med hensyn til kantene eller marginen, som ble bestemt av et mere eller mindre heldig klipp med saksen, så har denne overmåte meget å si for merkets skjønnhet, for dets fysiognomi, for det som jeg kalder dets personlighet. De store marginer, som ofte til og med går inn på de tilstøtende merker, er ikke så sjeldne. Men det som alltid er sjeldent er den fjerde marg! Vi kommer her inn på et optisk spørsmål. Har De lagt merke til at det klassiske frimerke på noen unntagelser nær, alltid forekommer som et rektangel som ikke fjerner seg meget fra forholdet 3 til 5 og at dette har vist seg å være det som mest tiltaler øyet. De som laget merkene har nok ikke bevisst arbeidet ut fra dette forhold. Men de har instinktivt tatt hensyn til det uten å vite det. No bedømmer vi jo her merkene bare ut fra skjønnhetsmessige hensyn og de uregelmessige marginer ødelegger dette forhold som tiltaler øyet. De lager misfostere, jeg skynder meg å si sympa-

tiske misfostere, men likevel misfostere. Jeg gjør unntak for randeksemplarer eller hjørneeksemplarer, som forlanger et spesielt optisk syn, men merket med fire regelmessige kanter forblir alltid praktkeksemplaret.

Avstanden mellom merkene varierer meget fra en utgave til en annen. Det er logisk, hva noen ikke alltid forstår, at man bedømmer marginen etter denne avstand. For noen merker bør en forlange store merkebillede. Det var et utnøye seg med et ubeklippet merkebillede. Det har et utmerket tiltak av Yvert & Tellier Katalogen da den gikk til å angi denne avstand mellom merkene med to parallelle linjer, slik at en ved hjelp av disse kan bedømme merkemargen. Det hender ofte at denne marg varierer

betydelig, selv i et godt samme ark. Det er tilfelle med «epålettene». Og kanskje enno mere med de ottekantede fra Storbritannia, de såkalte «embossed stamps». Der har noen merker flere millimeters avstand, mens rammen på andre går i hverandre. En kan derfor finne eksemplarer som gir inntrykk av å være i knappeste laget, men som likevel må regnes for å være perfekte. Merkene fra Genève, fra Toskana, de første fra Buenos Ayres, fra Ceylon og mange, mange andre har håpløst smale marginer, men hvilken glede er det da også ikke, å finne et eksemplar som saksen ikke har skåret inn på. La oss ta f. eks. den første utgave fra Victoria, med billede av dronning Victoria i halvfigur. I de forskjellige opplag varierer marginen ganske betraktelig for hver av de tre verdier 1 penny, 2 og 3 pence. I et opplag er merkeavstanden 2½ mm, i et annet berører merkene nesten hverandre. Hvis De kommer over et av disse merker fra Victoria hvor marginen er i knappeste laget, slå derfor ikke hånden av det under påskudd av at De har sett et annet med større marginer. Undersøk hvilket opplag det er og kanskje gjør De en god forretning.

Imidlertid har ikke postverkene overalt eller alltid vært så sparsomme. En finner også frimerker med brede marginer. Den første utgave fra Holland, Norge nr. 1, omkring hvilket en kunde arrangere et bilveddeløp, de første merker fra Portugal, Mauritzius etc. Men det mest typiske eksempel er den 8-kantede 4 annas fra India. I det første opplag var mellomrommet 18 mm og midt i dette gikk en blå bølgelinje. No tror De vel ikke at man lot saksen følge denne linjen med det resultat at en fikk minst 25 cm² gummiert papir å slikke på bare for å gjøre noen filatelisten tillags 50 år seinere? Hva gjorde man så? Man kvittet seg med all denne papiroverflod

og klippet merket 8-kantet, i hvilken form det i dag bare har liten verdi. Unntatt selvfølgelig de merker som har omvendt midtparti og av hvilke der eksisterer bare 2 à 3 i hele verden. Men med svært få sjangser for å ta feil kan en si at de eksemplarer en finner som er klippet i firkant og med marg, tilhører de to følgende opplag hvor avstanden var meget mindre.

Nei, det er ikke så meget postverket man kan beskyldes for å ha tilsidesatt de framtidige filatelisters interesser, det er dets kunder. For der f. eks., hvor det samme postverk hadde anbragt en midtlinje som rettesnor for saksen, der har den bestandig klippet ved siden av. Undersøk en

Ferdinand fra Sicilien, en Züricher, en Vaud, en Neuchâtel. Hvor sjeldne er ikke de eksemplarer som er riktig klippet. Bare Winterthuren er en unntakelse. Og det skyldes det ornament i rød farge som var mellom hvert merke og som gir dem en slik karakteristisk fysiognomi.

Men no nok om margene som gir en stoff nok til å fortsette i det uendelige. Bare noen ord om avstemplingen. Denne skulde annullere merket, og vi vet alle så altfor vel hvor meget funksjonærene hadde lagt seg dette påbud på hjertet. Avstemplingen ble en tilintetgjørelse. Dette er årsaken til sjeldenheten ved de lette avstemplinger og til at «glorie» avstemplingen bare forekommer no og da. Imidlertid var der også påbudde «glorie» avstemplinger, som for den tidligere nevnte Ferdinand og den som var påbudt for å innramme Isabella av Spanias impertinente nese. Akk, de famøse edderkoppeben sparte den ikke alltid og en skulde tro at den rene lyst til å gjøre majestetsforbrydelse ledet den forbryterske hånd som med et slag av stemplet makulerte nesen. Når en tar hensyn til avstemplingens rolle og dens raison d'être, kan en si at det perfekte avstemplede merke bør ha en komplett avstempling, ren og uten ujevnheter, gjennom hvilken merkets relief framtrer. Frimerket, som ikke var annet enn en vignett, så vakker, så artistisk, så personlig den enn måtte være, blir et dokument takket være stemplet. Det forteller oss et eventyr. Eller det får oss i det minste til å drømme om det eventyr det har opplevd. Hvilken lengsel etter reiser i fjerne farvann får vi ikke ved synet av et trekantet Kap, et gammelt Mauritzius eller New Zealand, merker som har fart under tropene med de gamle tremastere for fulle seil. Jeg tilstår at disse merker har en egen poesi som alltid har tiltalt meg, og som gjør at jeg særlig holder av de gamle kolonimerker. De sier meg at dette ikke er et filatelistisk argument.

Men av hva er en lidenskap gjort? Analyser Dem selv og De vil sikkert komme til resultater som er interessante fra et psykologisk synspunkt, selv om de ikke har noen forbindelse med den filatelistiske vitenskap.

Men med avstemplingen kommer vi inn på stempelsamlingen som ligger utenfor mitt område. La oss vende tilbake til selve frimerket, det som vi kaller det klassiske. De vet at klassisk vil si det utsøkte, det som er førsteklasses, det som er skapt ifølge kunstens regler. Der er en klassisk kunst, en klassisk litteratur, kunst og litteratur som er mønstre. Og det er helt riktig når en kaller de frimerker klassiske som svarer til mønstret av hva en postal vignett bør være, hvilket alle de gamle merker gjorde. De likner ikke på noen måte de fargerike plakater i miniatyr som en moderne samling består av. Har De forresten lagt merke til at jo mere kunstnerne anstrenger seg for å finne nye og varierende motiver, jo mere de forsøker å lage noe annet, jo mere lik blir frimerkene hverandre. Det skyldes enno engang deres mekaniske utseende, maskinens altfor store perfektjon og som gjør gravørens kunst til intet.

På den annen side er det gravørens kunst som er det framtrekkende trekk ved det klassiske merke. Det er ikke alltid den store kunst. Heller det motsatte. For ved siden av Wiener og Barre, Bartolomeo Coromina, som graverte de første spanske frimerker, d'Alysis Juvara, som graverte Ferdinand av Sicilia og mange, mange andre, er der også mere beskjedne håndverkere, amatørgravører. Man kunde kalle dem fyrabendsgravører, slike som sersjant Triquerat som graverte Napoleon den tredjes bilde på de første merker fra Ny-Kaledonia. Vi står her likeoverfor en manifestasjon av folkekunsten. Lykkelige Ny-Kaledonia som hadde en sersjant Triquerat! Britisk Guyana hadde ikke dette hell og måtte nøye seg med å benytte vignetten for den stedlige avis, den lille båten fra «Official Gazette». Denne ser man på det berømte 1 cent, svart på karmin, som med sine fire avklippede hjørner er et unikum og som bare kan verdsettes i millioner.

Merkene fra Ny-Kaledonia er selvfølgelig ikke værd, hverken som gravyre eller i pris, de første merker fra Mauritzius, men ikke dessto mindre er også disse gravert av en amatør. Var Triquerat sersjant, så var J. Barnard urmaker. De kjenner sikkert historien om den berømte feil og hvorledes han etter å ha sett ordene Post Office på postkontoret i distraksjon også overførte disse ord på det merke han hadde fått i oppdrag å gravere. Dette «Post Office» i likhet med «Post Paid», hvor forøvrig bare ordet ble rettet, er et meget vakkert merke. Det er ikke det at dronning Victorias profil med det noe framhevede kinnben ikke synes oss en smule surmulende. Nei, men hvilken kraft i relieffet og hvilken fløyelsaktig bløthet i skyggene! Vel å merke hvis det er et første trykk man har anledning til å beskue. Men det er i de følgende trykk, hvor bare tegningens hovedlinjer kommer til syne, at man best kan bedømme den flittige Barnards

radernål og se hvorledes han forsøker å gi det kongelige billede all den majestet som hans inspirasjon, stimulert av hans loyalisme, var istand til å uttrykke.

De vet at det her handlet seg om gravering på kobber, et virkelig kobberstikk. Platen omfatter tolv merker som ble gravert det ene etter det annet og således utgjør tolv originaltyper.

Allerede etter trykkingen av de første hundrede ark har sikkert slitassen begynt å gjøre seg gjeldende og denne er blitt mere og mere framtrædende, til nesten intet var igjen av den originale tegning. Det samme ble tilfelle for det hode som Lapirot graverte og hvis økenavn «hundehode» karakteriserer dets artistiske kvalitet. Denne siste plate ble oppgravert av Shervin og ga støtet til hodet med pannebånd. Skal jeg enno nevne det hode som benevnes «à la Grecque», litografert av Dardenne og som avslutter serien av de mauritzianske Victoriaprofiler, oppfattet av fire amatørkunstnere fra kolonien? Vi er no langt borte fra den kraftige profil på den svarte 1 penny gravert av Frederic Heath, men jeg tror ikke at det bare er den store sjeldenhet av de første merker fra Mauritzius som har skaffet dem samlernes kjærlighet, men at også deres originalitet, deres personlige og spontane karakter spiller en stor rolle.

La oss no gå over til den første frimerkeutgave fra New South Wales, de berømte «Sydney Views». De er bemerkelsesverdige av mere enn en grunn. Først på grunn av motivet. Det er det første frimerke med en komposisjon av figurer som har sett dagens lys, en forløper for de bilder og historiske scener sett gjennom kikkertens store glass, som vi i dag oversvømmes av. Det dreier seg nemlig om mottagelsen i Botany Bay av de første kolonister. Disse var forbrytere

og tukthusfanger og ble koloniens grunnleggere. En figur som skulde forestille en genius holdende et septer, men som i virkeligheten er en fangevokter med en pisk, sitter på en balle og mottar tre nyankomne som står underdanige og frykt-somme foran ham. Bak ser man et litet seilskip og helt i bakgrunnen en liten ås med noen hus og et kirketårn. Som De ser, det lille maleri er komplett. Billedet innesluttet i en sirkel, formatet på en mynt eller en medalje, og sirkelen bærer inskripsjonen: Camb, Aust. Sigillum. Dette er seglet for New South Wales. Disse frimerker er også gravert i kobber, en penny og tre pence i 5 rekker à 5 merker, to pence i to rekker à 12 merker. Alle merker er forskjellige og noe som er interessant, men lett forklarlig er at de siste merker i platen viser en viss tretthet i utførelsen. En pennyn ble gravert med en viss dyktighet av Robert Clayton i Sydney. Man bemerker et prisverdig forsøk på å oppstille figurene med et visst mellomrom og å anvende per-

spektivet. Hensyn som komplet mangler i den plate som Jervis oppgraverte etter slitasje. Denne forskjell i gravuren er særlig merkelig for to penceens vedkommende. Den første plate av denne verdi ble utført av en virkelig kunstner. John Carmichael. Under gravørens radernål tar den lille scene som jeg nettopp har beskrevet liv, den får sjel og ånder. Lyset siver gjennom skyene og det hele innhyles av dette som man ikke kan ta og føle på, men som er kunstens kjennetegn og kalles atmosfære. Dette gjelder selvfølgelig bare for de første opplag. Så snart platen ble slitt ble den oppgravert av Jervis, men med enno mindre omhu enn denne hadde vist ved oppgraveringer av en penny platen. Det var uten tvil grunnen til at man betrodde denne samme Jervis det verv å oppgravere platen hele tre ganger, likesom han også utførte den grønne tre pence!

Når jeg har nevnt dette merke såpass inngående som jeg har gjort så skyldes dette at det er det typiske eksempel på dette personlige, spontane, naive — om De vil — som skiller de eldre merker fra de moderne. Det er likeledes tilfelle med Tasmania nr. 1 og 2, gravert av Coard. Det første viser dronning Victorias stiliserte profil i en oval medaljong. Den har sitt særpreg. Den 8-kantede to pence er sikkert et av de vakreste frimerker som eksisterer, takket være glansen i farger og den usedvanlig soignerte gravering av bakgrunnen med fine kryssende linjer. Skal jeg nevne den berømte «woodblock» fra Kap det gode håp? Det handler seg her om en utgave som er laget i kolonien, mens man ventet på leveringer fra England. Hvorfor kaller man et litografert merke for et tresnitt? Jo, fordi den enkelt utførte gravering med sine store flater av lys og skygge i kontrastvirkning og uten noen overgang, minner en om den gamle måte å lage tresnitt på. Dets sjeldenhet kan kanskje innvirke på samlersens bedømmelse. Men slik som det er, behandlet kan man si litt kubitisk og med en stil som ikke lar seg benekte, finner jeg at det har sin ubestridelige tiltrekning.

Jeg blir oppmerksom på — muligens litt seint — at jeg har gitt meg igang med å behandle alle klassiske merker og det vilde vel bringe oss noe vel langt. Jeg vil derfor nøye meg med disse eksempler hvor gravørens personlighet spiller en større rolle enn hans tekniske dyktighet. Hvilken rundtur kunde man ellers ikke gjøre blant Europas og Amerikas gamle merker, særlig Canadas og De Forente Staters, som hva teknisk skjønnet angår er det ypperste som finnes. Men det er i selve denne perfektjon, i anvendelsen av mere og mere raffinerte trykningsmetoder at frimerket også risikerer å få sitt endeligt. Etter hver ny utgave, hvor maskinen mere og mere overflødiggjør kunstneren, lengter jeg tilbake til de gamle frimerker. Om dem kan en med rette si at de var merket av kunstnerens segl, selv når de ikke forestilte annet enn et segl, som de gamle tyske staters, tallmerkene fra Zurich og økseøyene fra Brasil.

Men hvor er den snø som falt i fjor? Heldigvis er den ikke helt smeltet og en finner de lysende spor etter den i samlingene til de samlere som er glad i de gamle frimerker og fra hvilke de til vår store glede kommer fram fra tid til annen. Det er hver gang for at vi litt mere kan lære å elske dem — og savne dem. Charles Bernard.

SVERIGES FRIMERKER

Av ABR. ODFJELL.

(Forts. fra nr. 7—8/1944.)

2nen utgave.

Våpentypen fra 1858—1872.

Som nevnt tidligere var Sverige det første av de nordiske land som gikk over til en desimal myntfot med betegnelse øre verdien — det var i 1857. Den svenske riksdaler R.mt. ble = 100 øre. Lenge beholdtes riksdaler som høyeste mynt, først i 1879 tok kronemynten dens plass. At frimerkenes pålydende måtte forandres var rimelig, og den 1. juli 1858 kom den nye øre-utgave.

Nye stempler, klisjeer og trykkplater ble utført av firmaet P. A. Sparre, som, såvidt jeg har forstått det, ikke fikk ekstra betaling for dette, men måtte la det gå inn i sin kontrakt med postverket.

Ved første øyekast ser denne første øre-utgave ut som å være trykt fra skilling banco platene, men de er 1 mm mindre hver vei, trykket er meget klarere, og med litt næyere granskning viser det seg at det er trykk fra nye plater med mange forbedringer. Bunden er anderledes, skjoldet er smalere, kronen og rikseplet er helt tydelig og mindre. Det er en vakker tegning.

Trykningen er den samme — boktrykk. I sitt foredrag i Stockholm Filatelist Sällskap d. 15. mars 1935 (se Nordisk F.T. s. 119), vier hr. Nils Westberg framstillingen av trykkplatene og deres sammensetning adskillig plass. Foredragsholderen har hatt den beste anledning til å skaffe seg studiemateriell både fra postverket og postmuseet. Resultatet er at trykkplatene var på 100 merker, men arkene var doble — 200; hvorfor to trykkplater — A og B — ble benyttet ved trykningen av hvert ark.

Med hensyn til platenes sammensetning har

hr. Westberg, ut fra det materiale han har hatt til sin disposisjon, sluttet seg til at framgangs-måten muligens har foregått som for siffer-utgaven, at der av originalstemplet ble tatt fem fellinger, disse ble sammenloddet til en rad, av denne ble tatt fire nye fellinger, som til sammen med den første sammensattes til en kvartplate eller «kaka». Kvartplater i nødvendig antall lages nå på elektrogalvanisk måte, og fire kaker gir en trykkplate. Imidlertid foretrekker hr. Westberg å la kvartplatens framstilling enno stå åpen.

Urstemplet var av stål, matrisene av kobber. Trykningen ble til å begynne med foretatt av grev Sparre, fra 1861 av auditør G. Scheutz og fra 1870 av sønnen, ingeniøren E. Scheutz. De siste opplag i 1872 er av P. C. Bagge.

Under trykningen har der kommet en del bokstav- og tall-feil og andre tilfeldige mangler. Her må jo skilles mellom originale platefeil og slitasjefeil, samt feil som kan skrive seg fra platenes rengjøring, oppfrisking og trykksverten. Et par verdier er kjent med trykk på baksiden, men kun i brukt stand, delvis fra Stockholm og Göteborg, begge i 1871.

Som nevnt under «Nytrykk» ble der i 1885 trykt 2000 slike av hver verdi — med tagging 13.

Fra postverket fikk hr. Westberg utlånt alt trykningsmaterieil — igjenværende helark (alle fra 1872) samt oppgaver over samtlige leveranser og data for disse. (Se nedenstående skjema.)

Tumba's håndgjorte papir ble brukt i hele perioden. Det varierer meget fra tynt til tykt — det middels tykke er det alminneligste. Papirarkets størrelse fra bruket var nok til 400 frimerker. Frimerkearket hadde vannmerke i marginalen som for skilling banco utgaven, men i 1872 var tegningen til vm. forandret både med hensyn til kronen i hjørnet og uten linjer mellom hjørnene. Papiret er i de av firmaet Bagge leverte opplag glatt på begge sider og gulaktig.

Perforeringen er 14.

For opplagene til 1865 anvendtes den samme perforeringsmaskin som for skilling banco merkene. Den var blitt slitt, og en ny maskin ble forarbeidet av firmaet M. A. Rundlöf. 5 ark ble perforerte samtidig — hvorfor det hendte, når nålene ble slitt, at det underste arks perforering ble ufullstendig — ja enkelte merker ble utagget.

Gummien var ren gummi arabicum fargeløs eller lett gulaktig.

Av vedstående tabell ser en at trykkopplagene var mange i den 15 års periode som denne utgave ble brukt, derfor varierer fargenyansene meget. Ved hjelp av stempler kan en slutte seg til fargenyansenes rekkefølge og få et begrep om enkelte nyansers sjeldenhet. I hr. Nils Westberg's foredrag i Nordisk F.T. 1935 omtales dette utførlig under hver verdi. I en Sverigesamling spiller fargenyansene en stor rolle, og særlig i denne utgave. Utgaven er rik på stempler (disse skal bli omtalt seinere). Videre er der adskillige typefeil, slitte hjørner og fargeflekker, idet hele kan man vel si Sveriges mest interessante utgave. Den utkom for samtlige verdier i våpentypen d. 1. juli 1858.

År	5 øre	9 øre	12 øre	24 øre	30 øre	50 øre	3 øre lokalmrk.	3 øre løvetype	17 øre	20 øre
1858	mørke- brun blagrøn 215 000	dyp rød- fiolett 215 800	blå mørkeblå 2 465 300	dyp oransje 453 300	rødbrun 256 900	dyp karmin 183 900				
1859	—»— 247 300	fra matt rødaktig, lilla 147 800	lysblå 3 095 100	gul oransje 295 400	i nyanser 266 000	frisk karmin 157 000				
1860	—»— 275 100	til fio- lettrød 118 800	høyblå 5 365 000	oransje 403 100	i nyanser 413 400	karmin 248 400				
1861	—»— 293 200	—»— —	grønblå ultramarin 6 974 100	i nyanser 664 800	—»— 393 100	i nyanser 294 100	oliven- brun 295 800			
1862	gulgrøn blågrøn 198 500	blåfiolett i lysere 295 000	nyanser 5 510 200	—»— 412 800	—»— 375 100	—»— 334 600	gulbrun, siste lev. 14/2 217 000	392 500		
1863	—»— 266 900	og sterkere nyanser —	høyblå 5 919 600	gul 265 100	—»— 315 700	—»— 193 800		oliven- oransje brun 412 800		
1864	—»— 490 200	—»— 97 300	mørkeblå til lyseblå 7 428 500	i nyanser 572 300	—»— 632 700	matt fiolett- karmin 187 300		—»— 595 100		
1865	—»— 395 000	—»— siste lev. 18/8 198 500	—»— 8 396 400	—»— 596 900	mørke- brun 667 100	—»— 394 400		—»— 881 200		
1866	—»— 492 200		—»— 7 899 500	matt oransje 690 100	—»— 686 100	—»— 395 900		—»— 786 900	rød- fiolett 489 000	oransje- rød 579 400
1867	—»— 99 000		—»— 10 118 900	oransje fra rød- oransje 782 400	brun 197 600	—»— 293 400		—»— 1 172 300	i nyanser 197 000	m.steins- rød og brunrød 193 900
1868	—»— 193 800		gråblå - blå 8 429 300	—»— 986 500	—»— 198 100	fiolett- rosa karmin 294 100	gulbrun 890 200	til blå- fiolett 98 200	i nyanser 290 600	
1869	lys blå- grøn 295 100		—»— 10 031 300	—»— 1 473 100	—»— 295 700	i nyanser 195 000		1 467 400	grå, siste lev. 1/4 99 100	høyrød lyserød 280 000
1870	—»— gulgrøn 396 200		—»— 11 279 100	—»— 1 088 800	—»— 395 500	—»— 293 300		oransje- brun 1 187 300		og matt- rød i nyanser 295 300
1871	—»— lys gul- grøn 98 000		—»— 9 816 600	til gul- oransje —»— 485 800	matt brunt —»— 788 300	—»— 296 400		brungul 2 022 800		—»— 93 900
1872	—»— lys gul- grøn —		grønblå 2 680 100	—»— —	rosa brun 197 100	rosa —		gråbrun 293 000		—»— —
	3 956 500	1 073 200	104 541 400	9 230 400	6 077 400	3 771 600	512 800	10 096 700	883 300	1 733 100
Levert av Bagge:										
1872	195 000		2 160 300	196 500	588 000	198 300		1 070 600		198 300
	4 151 500	1 073 200	106 701 700	9 426 900	6 665 400	3 969 900	512 800	11 167 300	883 300	1 931 400
Leveranser samlet:										
	31	8	ca. 180	48	41	29	4	51	5	12

5 øre

grøn bruktes til 30. juni 1872. Opplag 4 151 500. Fargenyansene er lysegrøn, grøn, mørkegrøn, grågrøn og gulgrøn. Den mørkegrønne farge er fra første års trykk. Prisforskjellen er stor etter- som fargen er sjelden — lysegrøn og grøn er de alminneligste. Fargetabellen vil muligens være en vegledning.

5 øre og andre frimerker av denne utgave ble brukt i ti år etter at siffermerkene var kommet — nemlig av postkontorene selv som brukte dem på postanvisninger og adressebrev helt opp i '80-årene.

Der er 31 opplag, og varianter og typer finnes nok, men de er ikke alle lett å benytte til en rekonstruksjon om så måtte ønskes. Ved en nøyere betraktning ser en at 5-tallet er ulike — det venstre er størst, og ett kan være smalere, ett bredere — om dette betyr at tallene er gravert med hånd, vet en ikke. En finner også at størrelsen på merket varierer i bredde og høyde — fra $16,2 \times 19,5$ mm til $17,2 \times 20,2$ mm. Da denne forskjell forekommer på samme ark skyldes det ikke krymping av papiret. Dette gjelder alle merker i denne utgave.

Av konstante platefeil er «E» i FEM uten fotstrek, men et punkt etter. Dette finnes på nr. 45, 96 og 98 i arket. Fra en annen trykkplate ser en nr. 96 med midtstrekken i «F» borte og kun et svakt punkt tilbake. Hr. Westberg nevner at av egentlige platefeil har han i et ark fra post-museet og et fra postverket funnet følgende: I ark A fant han

Nr. 1 og 22 har en hvit strek foran høyre 5 og et trekantet punkt etter 5.

Nr. 5 har en innbuktning t. h. for høyre 5-tall.

Nr. 32 har en innbuktning t. v. for høyre 5, men no ovenfra.

Ark B, Nr. 82 en hvit aksent gråve etter ÖRE og S. O. hjørne rundet.

Nr. 72 har også runde hjørner.

Blant andre mere og mindre tilfeldige feil kan nevnes: øvre rammelinje er tykk og berører SVERIGE; E i SVERIGE står høyere og berører rammelinjen; tynne bokstaver til FEM ÖRE — utbøyede rammelinjer t. h.; utløpere i hjørnet og andre tilfälligheter.

Forfalskning: 5 øre med tall og verdi radert og 3 sk. bco. satt i stedet.

9 øre

fiolett fra 1. juli 1858 til 1. mars 1866. Opplag 1 073 200. Har 8 opplag — det siste d. 18. august 1865.

I «Sveriges Frankotecken» betegnes fargen som fiolett og brunfiolett. Imidlertid er fargen ofte avbleket, og de mørkeste nyanser er derfor de beste og sjeldneste. Da 6 sk. bco. totalt har mistet sin lilla eller fiolette farge og er grå og brunrå, må 9 øre's farge vært av en annen og bedre sammensetning. 9 øre merket ble avløst av 17 øre løvtypen som også er i fiolett farge.

Som sagt, i «Sveriges Frankotecken» kalles fargen fiolett og brunfiolett. Hr. Westberg kaller den rødfiolett og blåfiolett med nyanser. (Se tabellene.) Det viser hvor vanskelig det er for samlere å beskrive fargenyanser.

Av platefeil er en prikk over «ö» i stedet for to prikker i ÖRE den alminneligste og finnes på nr. 33, 38, 83 og 88 i begge trykkplater. Om en deler platen i fire ser en at feilen finnes på

samme plass i kvartplaten, hvorfor en kan slutte seg til at feilen var tilstede i en klisje i den originale kvartplate. Som for 5 øre finnes også en tykk rammelinje oppe som berører Sverige. Siste «E» i SVERIGE er høyere oppe og berører den øvre rammelinje. Åpne 9-tall, runde hjørner, utløpere fra hjørnene og utbøyde rammelinjer.

Høyre 9 er kortere og bredere enn venstre.

I Den Danske Filatelist gjør hr. M. Jørgensen oppmerksom på en taggingsfeil, idet nålen ikke har virket ved 3dje og 12te hull nedenfra.

12 øre

blå fra 1. juli 1858 til 30. juni 1872. Opplag 106 701 700. Det er det største opplag av de samtidige merker i Norden. At forbruket var så stort skyldes at 12 øre var innenlands porto. Her er ca. 180 trykkopplag og mange nyanser. I «Sveriges Frankotecken» nevnes prøyssisk blå, en nyanse som hr. Westberg ikke nevner. Antagelig er det den grønlig blå nyanse av 1872 fra Bagges trykkeri.

Av varianter er trykk på begge sider fra 1871, et delvis utagget fantes i Leijonhufvuds samling. Det var utagget nede og på halve venstre side, og dette skyldes nok at perforeringsnålen ikke har slått igjennom.

Av platefeil er der mange, men det er ikke mulig å lokalisere dem da opplagene var så mange. I postverkets arkiv fant hr. Westberg 36 kvartplater, men hadde ikke anledning til å studere dem.

ÖRF for ÖRE.

Hvit linje begynner mellom S og V og slutter med en hvit flekk over «O» i TOLF.

Hvit strek over «T» i TOLF.

Hvit strek foran høyre «12».

Hvit flekk på venstre side av våpenskjoldet.

Tykk toppstrek i «F» i Tolf.

Hvit prikk i «O» i TOLF og i «ö» i ÖRE.

Tykk øvre rammelinje så denne berører SVERIGE.

Utflytende og skadede rammelinjer.

2-tall åpent oppe og andre mangler med tallene, fargede utløpere i hjørnet, runde hjørner.

En «Essay» finnes avbildet i Schrøders nytrykk.

12 øre falsk med bunnen i rette diagonale linjer.

24 øre

gult fra 1. juli 1858 til 30. juni 1872. Opplag 9 426 900.

I Stanley Gibbons katalog er anført at den oransje farge var den første og at den gule er fra 1863, hvilket stemmer med fargetabellen. Her er 41 opplag.

I høyre 2-tall er fotstrekken lengere enn i det venstre, samt er høyre 4-tall bredere enn det venstre. Ellers finnes også her mindre feil ved tallene, deriblant åpne 2-tall oppe.

Ark A, Nr. 99 ÖRF for ÖRE.

Ark B, Nr. 92, «ö» i ÖRE er åpen. Denne feil forekommer også i forbindelse med ÖRF.

Øvre rammelinje er tykk og berører SVERIGE. E i SVERIGE berører øvre rammelinje — tykkere og ujevne rammelinjer på sidene, runde hjørner og utløpere fra hjørnene.

30 øre

brunt fra 1. juli 1858 til 30. juni 1872. Opplag 6 665 400. Her er 43 opplag. Den største variant er 30 øre utagget.

Blant platefeil er ORE for ÖRE som går igjen fra de tidligste opplag. I ark A finnes feilen på nr. 35 og 90, i ark B på nr. 99.

ÖRF for ÖRE.

Ark A, Nr. 8, fargeflekk over «E» i ÖRE. Nr. 31, hvit strek på skrå under «E» i ÖRE.

Tykk rammelinje oppe berører Sverige. Siste «E» i SVERIGE står høyere og berører øvre rammelinje, feil ved tallene, venstre 3-tall har en krøll nede, ujevne og doble rammelinjer, runde hjørner og utløpere fra hjørnene.

50 øre

karmin fra 1. juli 1858 til 30. juni 1872. Opplag 3 969 900 i 29 trykkopplag.

Av en trestripe framgår det, at ÖRF er nr. 93 i ark A og at nr. 91 har «Ö» åpen nede.

Nr. 94, «O» i FEMTIO åpen nede.

Åpne 0-tall i 50.

Kort T i FEMTIO.

Ark A og B, Nr. 13, 18 og 63 har dels «S» og «V», dels «E» og «R» i SVERIGE forbundet med farge.

Tykk øvre rammelinje berører SVERIGE, siste E står høyere og berører øvre rammelinje, andre feil i tall, bokstaver, runde hjørner (særskilt S.o. hjørne 10 ganger på arket) og utløpere fra hjørnet.

50 øre finnes falsk.

3dje utgave.

Løvetypen 1862–1872.

Under lokalmerker er omtalt det lysebrune provisoriske merke som var i bruk et kort år til 30. november 1862. Det ble etterfulgt av et nytt 3 øre i en ny tegning. Postverket fant tegningen mislykket og gikk motvillig med på at frimerket utkom. «I postverkets arkiv er et originalstempel i kobber, som kanskje er urstemplet» står der i «Sveriges Frankotecken». Hr. Nils Westberg fant mere.

Allerede den 12. august 1862 ble dette frimerke levert fra trykkeriet, men først i sirkulære av 13. november ble det bekjentgjort, og det utkom d. 1. desember. I 1866 utkom to nye verdier 17 øre for porto til Danmark og 20 øre for porto til Norge. Verdien 9 øre oppførte da disse kom.

I «Sveriges Frankotecken» ansees de for en serie av våpenutgaven — fordi en kan skimte litt av Svea's våpen bak løven. Personlig anser jeg dette misvisende — den eneste likhet er vel utgavens opphør i 1872 da de begge ble avløst av siffertypen.

Tegner og gravør er ukjent. Selve tegningen kan jeg tenke meg vakker, med en god utførelse i trykkeriet og med en god farge vilde den ha gjort seg — som den er blir den utydelig.

3 øre

brun fra 1. desember 1862 til 30. juni 1872. Opplag 11 167 300 — med 51 trykkopplag.

Der ble anvendt to trykkplater. Den første, type I er 0,5 mm bredere og høyere. På den annen trykkplate hvor frimerkene er mindre, er de også koniske, idet de er 0,25 mm smalere nede enn oppe. Dette blir type II. Her er også en type III, nr. 24, 29, 74 og 79, idet type II trykkplate ikke er konisk, da de vertikale rammelinjer er tykkere nede enn oppe. Denne type III forekommer på samme plass i kvartplaten og finnes i alle nyanser av type II. Dette betyr at feilen allerede var tilstede ved forarbeidelsen av den første kvartplate og at der er tatt flere felling av den.

Etter hr. Westbergs mening ble type I platen brukt til slutten av 1863.

Om typefeil og andre mangler er der ved siden av type III også nr. 75 i den annen plate som delvis mangler rammelinje på høyre side. Ellers er det dårlig trykk, fargeflekker, runde hjørner og utløpere på hjørner samt defekte rammelinjer.

3 øres sjeldneste variant er trykk på begge sider. Disse har vært brukt i Gøteborg og Stockholm og stemplet 1871.

17 øre

fiolett fra 1. april 1866 til 30. juni 1872. Opplag 883 300 i fem opplag. Imidlertid ble i 1874 116 600 stkr. av dette merke brent så det effektive opplag er 766 700.

Det siste opplag ble levert av trykkeriet d. 1. april 1869, slik at man på en måte kan si at 17 øre bare var i bruk i tre år. Fargen på merkene i dette siste opplag var grå. Dette merke må således være stemplet april 1869 eller seinere. Meningen har vært forskjellig om hvordan den grå farge er oppstått, idet fiolett er fargen offisielt. Trykkeriet har i sin tid forklart, at alle 17 øre tryktes med fiolett sværte. Dette må nok ansees for å være riktig, men farge-sammensetningen må ha hatt en svak fiolett tilsetning som straks er dunstet bort. Kjemikere har funnet partikkler av engelskrødt i de grå merker. Sammen med berlinerblått har den engelskrøde farge forsvunnet og merket er blitt grått. Det samme må være skjedd med 6 sk. bco., med siffertypen 6 øre, tagging 14, og med tjenestefrimerke 6 øre tagging 14, som alle har grå eksemplarer.

17 øre har ingen typefeil annet enn runde hjørner, utløpere fra hjørnene, tykkere, ujevn rammelinje samt en fargelinje utenfor rammelinjen.

Av det helark som postmuseet i Stockholm har framgår det at arket er sammensatt av 4 kvartplater. Avstanden vertikalt er ca. 4 mm, men mellom de to midterste rekker er den ca. 6 mm. Den horisontale avstand er henholdsvis ca. 4,5 mm, men i midtrekkene ca. 5,5 mm.

(Forts.)

Merkene fra Spitsbergen.

Meget ofte får vi henvendelser fra tidsskriftets lesere med forespørsel ang. Spitsbergen-merkene. Er det frimerker? Når er de utgitt? Hva er de verd? Disse merker forekommer ofte i eldre samlinger og når disse kommer i hendene på yngre samlere tror de å ha kommet over store sjeldheter. La oss derfor med en gang slå fast at de såkalte Spitsbergen-merker *ikke* er frimerker i egentlig forstand. Hr. Stian Sanness sier om disse merker i «Norges Bypost»:

«SPITSBERGEN

1896.

Isbjørn med innskrift Spidsbergen, tg.

1. 10 øre brunt	2,50	2,50
2. 20 » rødt	2,50	3,—

Disse er de to eneste merker med «Spidsbergen», som har tjent et postalt formål, idet de i sommeren 1896 bruktes som porto på brev fra Advent Bay til Norge. Så snart Det norske Postvesen ble bekjent med dette forhold, ble det forbudt å ta betaling for denne befordring og et postkontor, Advent Bay, ble opprettet ved sommersongens begynnelse 1897. Merkene ble avstemplet med et rundt lite stempel Advent Bay med 1896 i midten. Der er dog så mange stemplede merker i omløp, at de ikke bare kan være fra riktig befordrede brev. Med stempler fra 1897 og senere tilhører de samme klasse som den store mengde «etiketter» for turister med Spitzbergen, Polarpost osv.»

For å få bragt på det rene hvor mange forskjellige utgaver det fins av disse Spitsbergen-merker har vi henvendt oss til hr. Olaf Røsholm, som foruten å samle frimerker også har spesialisert seg på alle slags stempel, sportel og avgiftsmerker. Han har også en samling Spitsbergen-merker og har til og med foretatt en katalogisering av dem som vi med hr. Røsholms elskverdige tillatelse gjengir nedenfor:

1. 5 øre blått, Spitsbergen, $11\frac{1}{2} \times 11\frac{1}{2}$.
Fig. 1.

2. 10 » brunt, Spidsbergen, $11\frac{1}{2} \times 11\frac{1}{2}$.
Fig. 1.

3. 20 » rødt, Spidsbergen, $11\frac{1}{2} \times 11\frac{1}{2}$.
Fig. 3.

4. 5 » på 20 øre rødt, Spidsbergen,
 $11\frac{1}{2} \times 11\frac{1}{2}$. Fig. 4.

5. 5 » grønt, Spitsbergen, $11\frac{1}{2} \times 11\frac{1}{2}$.

6. 10 » rødt, Spitsbergen, $11\frac{1}{2} \times 11\frac{1}{2}$.

7. 20 » blått, Spitsbergen, $11\frac{1}{2} \times 11\frac{1}{2}$.
5, 6 og 7 utgitt av konsul M. Gjæver, Tromsø. Fig. 5.

8. 5 » grågrøn, Spitsbergen. — André's og Wellmanns stasjon i Virgo Bay. —
Fig. 6.

9. 10 » blåilla, Spitsbergen, $11\frac{1}{2} \times 11\frac{1}{2}$.
Fanget sel. Fig. 7.

10. 10 » blå, Spitsbergen, $11\frac{1}{2} \times 11\frac{1}{2}$. — Isbjørn i skjold og 2 stjerner. — Fig. 8.

11. 10 » stålblå, Polar-post, $11\frac{1}{2} \times 11\frac{1}{2}$. —
Sel. — Fig. 9.

12. 10 » svart på brunt, Spidsbergen,
 $11\frac{1}{2} \times 11\frac{1}{2}$. Fig. 10.

13. 20 »

14. 30 »

15. 50 »

Nr. 1 finnes også utagget.

Alle som kan gi ytterligere opplysninger om disse merkens trykking, salg, anvendelse etc. bes villigst tilskrive tidsskriftets redaksjon.

Fig. 1.

Fig. 3.

Fig. 4.

Fig. 5.

Fig. 6.

Fig. 7.

Fig. 8.

Fig. 9.

Fig. 10.

Posthornskillingsserien

Med all honnør for hr. Jellestad, så tar han feil, når han i posthornskillingsserien kaller ny plateoppsetning for ny plate (med de samme typer i begge plateoppsetninger).

EEN SKILLING i 12 typer	}	1ste plateoppsetning.
a. blek blågrøn
b. mørk grøn		
og EEN SKILLING, samme 12 typer
gulgrøn i nyanser	}	2den plateoppsetning.
men SYV SKILLING i 10 typer —		
		plate I.
og SYV SKILLING, samme 10 typer
plus SYV SKILLING, i nye 12 typer	}	plate II.

*Jellestad's typenummerering
i EEN SKILLING*

3	4	5	2	6	7	2	8	8	1
9	9	6	7	10	11	4	7	10	1
10	5	2	3	9	5	3	12	4	1

1ste plateoppsetning

*Typenr. som det burde være
i EEN SKILLING*

1	2	3	4	5	6	4	7	7	8
9	9	5	8	10	11	2	8	10	8
10	3	4	1	9	3	1	12	2	8

1ste plateoppsetning.

10	7	5	2	11	2	6	2	11	8
6	6	9	1	4	2	4	1	2	12
12	7	10	8	1	12	11	3	1	12

2^{den} plateoppsetning.

10	6	3	4	11	4	5	4	11	7
5	5	9	8	2	4	2	8	4	12
12	6	10	7	8	12	11	1	8	12

2^{den} plateoppsetning.

Her bør vel bare de 12 nye typer få betegnelse plate II, de andre 10 typer bør slåes sammen med plate I, så lenge man ikke finner forskjell på disse typer med hensyn til plate I og II (skrevet for Jellestad's siste del av utgaven forelå).

(Jeg har ventet på at andre filatelister vilde ha bemerket at strekklisjeene av posthornskillingene i Nk. 1944 burde hatt med det faste holdpunkt S i SKILLING på avbildningen, og at der burde være klisje av plate I og II i 7 sk., og ikke bare for oppgravingen av dette frimerke.)

Videre syns jeg man bør forandre de vilkårlig valgte typenummere, når man har fått rekonstruert første trykkplate, slik at frimerke nr. 1 i arket får betegnelse type nr. 1, og følgende nye type nr. 2 osv., alt dette gjelder bare for 1ste plateoppsetning av plate I, typenr. i de andre plateoppsetninger følger jo da av seg selv. Men så lenge man ikke har fått rede på den riktige oppsetning, bør man beholde det vilkårlig valgte typenr., og først forandre når den rekonstruerte første plateoppsetning foreligger.

Henrik Opheim.

Norsk F.T. — Særtrykk nr. 1.

Stian Sanness: Norges Bypostmerker.

Det første av tidsskriftets bebudede særtrykk foreligger no, inneholdende Stian Sanness' tidligere publiserte artikler om Norges Bypostmerker.

Det slår en straks at materialet har gjennomgått en omfattende revisjon innen det er sendt ut i sin noværende form. Der er foretatt enkelte rettelser og nye opplysninger og også klisjeer er kommet til. Heftet presenterer seg som en liten og for framtiden uunnværlig kombinert håndbok og katalog over dette spesielle område, og er resultatet av forfatterens mangeårige befatning med og studium av de på så mange måter interessante bypostmerker. Når det i de seineste år kan spores en ny og tiltagende interesse for de gamle og for størstepartens vedkommende postalt legale merker, så skyldes det i første rekke hr. Sanness' banebrytende arbeid med en systematisk katalogisering. For alle bypostsamlere står hr. Sanness som pioneren og den ubestridelige kapasitet. Spesielt hvor det gjelder prisnoteringene, eller rettere det billede disse gir av merkenes innbyrdes sjeldenhetsgrad, har få eller ingen de samme forutsetninger. Det er ikke mange bypostsamlinger av betydning i inn- eller utland som hr. Sanness ikke har inngående kjennskap til, og de fleste kjente merker og varianter har i årenes løp passert hr. Sanness' hender.

For litt av en nybegynner virker det nesten søkt å gi seg av med kritikk av det gedigne arbeid, oppgaven burde heller vært overlatt en av våre hjemlige storsamlere. Når jeg allikevel gir meg av med det, så skjer det ikke bare fordi en anmeldelse jo skal og bør inneholde både ros og ris, men også ut fra hensynet til å bidra aldri så litet til at neste opplag må bli om mulig enno mer fullkommet. I denne forbindelse skal jeg på det innstendigste støtte forfatterens bemerkninger i forordet med anmodning til enhver som finner noe av interesse å gi ham eller O.F.K. beskjed. Mine bemerkninger er:

Arendal.

Nr. 1—4 synes å opptre i de samme 4 typer som nr. 7—10. Sistnevnte forekommer i distinkte fargenyanser, hvilket kanskje burde vært nevnt på samme vis som ved nr. 8. Nr. 11 eksisterer med dobbelttagging. Ett tredje brevkort er i det hele tatt ikke nevnt. Det er fiolett på gulbrun eller hvit kartong og likner det fra 1890, men med endret ramme rundt verditall og på kortets vertikale sider. Kort og svarkort av 1890 har samme farge, som riktignok nyanserer fra lys til mørk.

Bergen.

Der står under forfalskning IV «som II», men skal selvfølgelig være «som III». Nr. 3 er sett helt, men er kanskje enestående. Det røde prøve-trykk av samme merke finnes også gjennomstukket. (Ark. E. O. Schou) i ark på 56.

Drammen.

Under beskrivelsen av 2. type av nr. 1—4 står «mangler punkt etter bypostkontor», men skal

vel være «— etter Bybudkontor». Videre bør nevnes at de relativt alminnelige brevkort og dobbeltkort av 1887 opptre i 2 typer, dobbeltkortet dessuten sammenhengende oppe eller nede.

Kristiansund.

Øverst på side 26 står beskrevet et nytrykk av nr. 7, — skal vel være av nr. 6. I Sanness, sammen med H. R. Holmes, tidligere utgitte «The Stamps of the Private Byposts of Norway» nevnes at nr. 7 finnes i loddrette par med utagget mellomrom. Nr. 9 eksisterer også i taggingen 12½ : 13.

Tromsø.

Nr. 9 også utagget på det vanlige papir (makulatur?). Utagget prøvetrykk også av nr. 12.

Trondheim.

Nytrykk som II eller III forekommer også gjennomstukket og bør benevnes IV, mens IV—VII forrykkes tilsvarende.

Det rare «Fjeldpost 3 Sk» bør ikke oppføres under Spitsbergen, men få ett eget avsnitt. Ellers må nevnes at iflg. ark. Schou opptre merket i 2 typer, nemlig med ornamentert eller prikket undergrunn.

Utgivelsen av «Særtrykk nr. 1» i denne tid tjener både Norsk F.T. og trykkeri til megen ære, og heftet vil sikkert få avsetning.

Carl A. Pihl.

Nr. 1.

Vårt tidsskrifts første særtrykk Stian Sanness: Norges Bypostmerker er no utkommet. Opplaget er meget litet, men alle som tidligere har innsendt sine bestillinger vil få sine eksemplarer. Prisen er kr. 2,— pr. stk. + porto. Bestillinger som innkommer no vil bli effektivert i tur og orden så langt opplaget rekker. Særtrykket bestilles direkte fra Rambæks Trykkeri, Tollbugt. 2, Oslo.

Oppbevaringsesker for tidsskriftet.

Vi må være enige med Frimerkekompaniet når det hevder å ha avhjulpet et lenge følt savn ved å bringe på markedet oppbevaringsesker for vårt tidsskrift. Prisen er i drøyeste laget, men det lønner seg likevel å betale den og være sikker på at en har alle nummer av tidsskriftet på ett sted, slik at en slipper å ergre seg over bortkomne eksemplarer når innbindingen skal foretas.

nyheter

Belgia.

En ny serie med tillegg til fordel for kampen mot tuberkulosen. Motiver fra belg. legender:

10 c.+5 c., brun. 35 c.+ 5 c., grøn. 50 c.+10 c., fiolett. 60 c.+10 c., svartbrun. 1 frc.+15 c., rød. 1,75 frc.+5,25, blå. 3,25+11,75, grågrøn. 5 frc.+25, gråblå.

Danmark.

Foruten det merke vi anmeldte i forrige nyhetskronikk er der kommet ytterligere to merker i landsbykirkeserien:

10 øre, fiolett. 15 øre, grøn.

I anledning av 300-års dagen for Ole Rømers fødsel vil der den 25. september bli utgitt et minnefrimerke:

20 øre, rød.

Finnland.

Sørgemerke for president Svinhufvud:

3,50 Mk., svart.

Frankrike.

En ny serie «berømte menn» denne gang fra det 17. årh. Tillegg til inntekt for nasjonalhjelpen:

0,50 frc.+1,50, rød (Molière 1622—1673). 0,80 frc.+2,20, grøn (Mansart 1646—1708). 1,20 frc.+2,80, svart (Pascal 1623—1662). 1,50 frc.+3,50, blå (Le grand Condé 1621—1686). 2 frc.+4, brun (Colbert 1619—1683). 4 frc.+6, oransje (Ludvig XIV 1638—1715).

Generalgouvernementet.

En ny «kultur»-serie:

12+18 gr., grøn. 24+26 gr., rød. 30+30 gr., lilla.
50+50 gr., blå. 1+1 Zl., rødbrun.

Italia.

Med innskriften «Poste Repubblica Sociale Italiana» er følgende merker kommet:

20 c., rosa. 25 c., grøn. 30 c., brun. 75 c., rød.
1,25 Lire, grøn (Espresso).

Kroatia.

Tvungne tilleggsmarker for postforsendelser og telegrammer:

2 kn. — for trykksaker og prøver. 5 kn. — for brevkort (gråsvart). 10 kn. — for brev og pakker til 10 kg (blå). 20 kn. — for pakker over 10 kg og telegrammer (brun). 60 kn. — for omadresserte pakker.

Ny serie med tillegg til fordel for arbeidstjenesten:

3,50 kn.+1, rød. 12,50 kn.+6, brun. 18 kn.+9, blå. 32 kn.+16, grøn. — Dette siste merke er også utkommet i blokk, men i brun farge.

Sveits.

Landskapsmerkene:

3, 5, 10, 15, 20, 25, 30, 35 og 40 c.

Historiske motiver:

50, 60, 70, 80 og 90 c., 1, 1,20, 1,50 og 2 frc.

Symboliske motiver:

3, 5, og 10 frc.

Er alle kommet overstemplet:

Courrier du Bureau International d'Education.

I anledning av 25-års jubileet for opprettelsen av den første regelmessige luftpostforsendelse i Sveits, mellom Zurich og Genf, er utkommet en serie på 4 merker:

10 rp., brun/oliven. 20 rp., rød/gul. 30 rp., blå/grå. 150 rp., fiolettgrå, brun, rød.
Den 20. september vil der bli foretatt en spesiell flyging Zurich—Genf—Zurich.

Tyskland.

I anledning av det 7de landsskytterstevne i Innsbruck er der utgitt 2 merker:

6+4 pf., grøn. 12+8 pf., rød.

Til inntekt for arbeidstjenesten er utgitt 2 merker:

6+4 pf., grøn. 12+8 pf., rød.

Königsbergs universitets 400-års jubileum er minnet med et frimerke:

6+4 pf., grøn.

«Das braune Band von Deutschland» feirer i år sitt 10-års jubileum og gir anledning til utgivelsen av et nytt merke:

42+108 pf., brun.

Om hobbies.

I et av de siste nummer av magasinet «For Alle» finner vi en betraktning «Om hobbies», visstnok skrevet av redaktøren hr. Ruud. Vi unner gjerne våre lesere å ta produktet nærmere i øyensyn og gjengir det derfor nedenfor:

Etter at De har lest Lorentz N. Kvams fornyelige historie «Hobbies» på disse sider, vil jeg tillate meg å gi uttrykk for min mistillit til hobbies i sin alminnelighet.

Hva er no en hobby for slags sinnstilstand? En person samler på en eller annen ting, ikke for nyttes skyld, ikke for å hope opp verdier og for berikelse. Det er en dypt ørkesløs beskjeftigelse, fri for saklige premisser som vitenskap eller naiv legmannsforskning. Det er ikke pasjon og lidenskap, fordi det kilder ikke opp av noen naturlig kjertelvirksomhet. Et leksikon jeg så i, kalte det liebhaveri, yndlingsbeskjeftigelse.

At det kan bli noen kjønnslevendes yndlingsbeskjeftigelse å samle på . . . nei, jeg skal ikke nevne noen ved navn, jeg vil helst ikke såre noen personlig. La meg heller utfordre en hel stand. For manien er ikke så individualistisk som hver enkelt i sin hobby forfengeliggjør seg, den er grovt kollektivistisk. Han begynner å samle fordi han har begynt å samle (de er flest menn, kvinnene er helst opplagt livsudugelige når de slår seg på samleri), og så samler de om kapp de samme rariteter. Hobbies opptrer epidemisk, det er sjelelig dublettering.

Ville og primitive samler på fetisjer og amuletter, barn samler på fantasiverdier. Barn etterlikner de voksnes verden i saker og ting, som de ville sine guders. Hos barnet er det positivt, det er dynamikk, barnet vokser i sine samlinger. Men småtteriet kan fortsette uten transformering like inn i voksent kremmeri og skraphandel. Likevel er det blitt noe annet da, næring. Det vi forstår ved en hobby har barnet aldri sans for, leken er langt mer virkelig og målbevisst, den er skapende hos barnet.

Men jeg har engang kjent et veritabelt oldingebarn, og han minnes jeg som en slags hobbyenes karikatur. Askeladdfantasiaen over en utgått sko eller et krøket horn hadde han vel i behold, men det blå barneøyet var blitt rødkantet og grådig. Oldingen holdt til i en brøten stue, en plass inni skogen, og denne stua var selveste hobbylottet i eventyret. Du så ikke den usle stua for bare skrap. Han hadde slått opp kasser og hyller og knagger på alle vegger både ute og inne, og der hang all verdens skatter med mugg og rust og mose. Og aldri ble noe ham til nytte som det ble Askeladden.

Derfor skal heller ikke Askeladden liknes bort i hobbies. Hobbies er beviser på menneskelig mangelsykdom, senilitet og virkelighetssløvhet. Det er alt sammen erstatninger for ubrukt vitalitet, det er de impotentes kø i fantasiens aller trangeste bakgate.

Selvfølgelig legges det sanser i pusleriet, omhu, ærgjerrighet, skjønnslengsel, menneskelighet, men om de heller la det alt sammen i den herlige, livsnyttige virkelighet!

R.

Kritikken av D. Oliver Johnsen's bok:

„Postreformen“

Som svar på det angrep hr. I. I. Jacobsen i tidsskriftets siste nummer rettet mot ovennevnte bok, har vi mottatt følgende innlegg fra hr. Johnsen:

Med interesse har jeg gjennomlest hr. Jacobsens kritikk over boka «Postreformen, Frimerket gjennom 100 år». Sjølsagt er det jo gledelig at tidsskriftet har ofret boka såpass spalteplass, men det bør dog bemerkes at en slik kritikk bør framkomme med fakta.

Dessverre må jeg medgi at enkelte begreper i boka riktignok kan være en del uklare, men det bør jo også tas i betraktning at manuskriptet til den utgave av boka som no foreligger, under trykningen ble beskåret med omlag 50%.

Etter min mening er hr. Jacobsens framsatte argumenter meget pirket og gir i en viss grad et uriktig bilde av bokas innhold.

Ut fra mitt standpunkt må jeg derfor fremdeles fastholde:

1) At det aldri på noen måte er blitt ytret om at «Postreformen, . . .» ikke skulde selges i løssalg.

2) At enkelte spesialister rekonstruerer arkene (Norge nr. 1) ved hjelp av sammenhengende striper og blokker (og for øvrig også av forhåndenværende plansjer).

3) Tête-bêche er resultatet av galt plaserte klisjeer.

4) Førstedagsbrev o. lign. vanligvis benevnes som helsaker.

5) Tjenestemerker ikke selges ved postkontorene (bortsett fra her i Norge, hvor de fåes i samlerluka).

6) Portomerkene nyttes av postverket når en forsendelse er utilstrekkelig frankert. (At portomerkene forlengst er avskaffet her i Norge er jeg sjølsagt oppmerksom på.)

7) Vi fremdeles mangler tilstrekkelig literatur over hypostmerkene.

8) Vi fremdeles mangler en virkelig god håndbok som kan gi svar på de mange spørsmål innen filateli. (Sjølsagt er jeg oppmerksom på de håndbøker som til no er utkommet.)

9) En «krittprøver» er en metallgriffel.

10) At filatelistene no til dags vanligvis tar vare på de helsakene som de kommer over.

11) At en generalsamling som ikke inneholder miniatyrarkene ikke er komplett.

Sjølsagt er jeg meget takknemlig over å bli gjort oppmerksom på bokas eventuelle mangler og uklarheter, og i den svenske oversettelsen som utkommer i september—oktober i år kan jeg forsikre hr. Jacobsen om at alle disse uklarheter er omhyggelig korrigerert, også de to trykkfeil som hr. Jacobsen har oversett.

Stavanger den 10. august 1944.

D. Oliver Johnsen.

*

Vi har forelagt hr. Johnsen's innlegg for hr. Jacobsen som svarer:

Jeg er forbauset over at hr. D. Oliver Johnsen i sitt tilsvar til min tidligere kritikk vil forsøke å svekke mine uttalelser, hvilket jo fortoner seg

for leserne når han ber om at kritikken skal komme med fakta. Jeg kan ikke forstå annet enn at det er de opplysninger boka gir som i foreliggende tilfelle må betegnes som fakta. At mine argumenter er meget pirket i hans oppfatning gjør ikke kritikken til pirkeri.

Når han no forsvarer bokas innhold med at han «ut fra sitt standpunkt» må fastholde osv. gjør han også visse innrømmelser her, men det forandrer ikke bokas innhold. Det er dessverre trykt og solgt.

Da De fastholder at enkelte spesialister rekonstruerer arkene (Norge nr. 1) ved hjelp av sammenhengende striper og blokker vilde De gjøre filateli en tjeneste ved å oppgi disse.

Når De fremdeles fastholder Deres påstand om at «tête-bêche» kun framkommer ved feilplasing, må jeg spørre Dem om De virkelig tror at alle de i katalogene oppførte tête-bêche'r skyldes feilplasing av klisjeer. Mener De å insinuere at f. eks. Tyskland, Belgia og Sveits har så liten rede på sin frimerkeframstilling? Disse land har i henhold til Michel 43, 79, 41 og 45 katalogiserte tête-bêche trykk. Det er neppe nødvendig å nevne andre.

Helsaker har sin spesielle betydning innen filateliens terminologi, hva enn De måtte velge å benevne tingene med, men i en bok som pretenderer å være rettlevende må De ikke blande uttrykkene.

Handlerne kan skaffe Dem ubrukte tjenestemerker fra de land som bruker disse. Handlernes forbindelser kjøper disse direkte fra postverket på samme måte som her. De aller fleste land har nemlig innrettet seg med en ordning som tilsvarende vår «samlertuke». Imidlertid er redigeringen av dette avsnitt i Deres bok slik at leseren vil tro det gjelder norske forhold. Noe bedre hadde det jo blitt om rettelsen også hadde stått i boka.

Når De vet at portomerkene ikke er i bruk her, burde det vært anført. Ved lesning av boken får man inntrykk av at de fremdeles brukes her. For øvrig har en rekke land sløffet portomerkene til fordel for T-stempling av vanlige frimerker.

Deres standpunkt til hr. Sanness' artikler om hypostmerkene er temmelig utfordrende og vil neppe få mange tilhengere. Deres illustrasjoner til norske hypostmerker taler for seg selv.

Om De også vilde oppgi andre filatelistere de metaller som egner seg til krittprøving, vilde mange frimerker bli spart for farlige forsøk.

Med helsaker (post med påtrykt frankatur) er det dessverre så at filatelistene fremdeles i stor utstrekning neglisjerer sådan. Deres sammenblanding av hva som dekkes av uttrykket er vel skyld i dette standpunkt. De tar jo med under helsaker både gamle brever, førstedags-sendinger og spesialstempler osv.

Jeg håper inderlig at ikke bare de få tilfeller jeg har nevnt, men også den lange rekke som ikke er nevnt må bli rettet i den utgave som no forberedes i Sverige. Som den er bør den ikke oversettes og selges i utlandet som representerende norsk filateli nivå.

Etter trykkfeil har ikke jeg søkt, men hvorledes De kan vite at jeg bare har oversett to, går over min begripelse. Det er vårt filatelistiske nivå jeg forsøker å holde oppe.

I. I. Jacobsen.

Forandringer i forskriftene for bytte med utlandet.

Ifølge meldinger fra O. F. K. har postverket besluttet at alle brev *innenlands* til og fra Byttekontrollen for framtiden må sendes som verdibrev (ikke som hittil bare rek.). Til utlandet kan brevene som hittil sendes rek. Vi gjengir nedenfor forskriftene i den form de no har:

Bestemmelser for eksport og import av frimerker av 10/10-1941.

1. All forsendelse av frimerker til og fra utlandet må gå gjennom Oslo Filatelist-Klub.
2. I de tilfeller hvor det dreier seg om eksport eller import av frimerker som skal betales over clearing må vanlig søknad om eksportlisens, henholdsvis søknad om valuta, sendes til Handelsdepartementet gjennom Oslo Filatelist-Klub med klubbens påtegning.
3. Ved eksport av ubrukte norske frimerker må varene være forskuddsbetalt over clearing.
4. Ingen sendinger fra eller til vanlige samlere må overskride en verdi av kr. 100,—, og norske filatelisters konto hos hver enkelt utenlandsk forbindelse må aldri overskride en saldo på motverdien av kr. 250,—. Samlet tilgodehavende i utlandet må ikke overstige kr. 2000,—.
5. Ingen sendinger av frimerker til eller fra handlere (dvs. de som driver forretningsmessig eksport og import av frimerker og til dette har skraphandler-bevilgning) må overskride en verdi av kr. 500,—. I særskilte tilfeller kan Handelsdepartementet etter anbefaling fra filatelistklubben gi tillatelse til å overskride dette beløp. Norske frimerkehandleres konto hos hver enkelt utenlandsk forbindelse må aldri overskride en saldo på motverdien av kr. 1000,—. Samlet tilgodehavende i utlandet må ikke overskride kr. 5000,—.
6. Betaling av frimerker som er eksportert eller importert henholdsvis levering av frimerker i bytte, må finne sted innen en måned etter at mottakeren har mottatt forsendelsene. Dette må eksportøren gjøre mottakeren uttrykkelig oppmerksom på.
7. Det må ikke gis tillatelse til nye forsendelser av frimerker fra Norge hvis tidligere nevnte saldi derved blir overskredet eller hvis fristen for oppgjøret (jfr. p. 6) blir overskredet.
8. For retur av mottatte frimerker behøves ikke lisens fra Handelsdepartementet forutsatt at merkene ikke er betalt til eller fra utlandet. Slike forsendelser må returneres fra mottakeren innen 2 uker etter mottagelsen.
9. Ubrukte gangbare norske frimerker må ikke innføres og ubrukte utenlandske frimerker må ikke utføres til det land hvor frimerkene er utstedt. Unntatt herfra er returforsendelser (jfr. p. 8).
10. Oslo Filatelist-Klub overtar den fulle kontroll med at bestemmelsene blir overholdt både for eksport og import. Klubben er pliktig til etter anmodning å levere bøker, oppgaver o. l. over eksport og import til Handelsdepartementet, Norges Bank eller Norges Clearinginstitut på forlangende.

11. Handelsdepartementet har rett til når som helst, uten varsel, å oppheve denne spesielle ordning.
12. Unntatt fra bestemmelsene er forsendelsene av frimerker fra Postverkets Frimerkesalg til Samlere, der som hittil vil få utførselslisens direkte fra Handelsdepartementet.

HANDELSDEPARTEMENTET

(Eksportlisenskontoret)

Ved frimerkefor­sendelser må iakttas følgende:

1. a. De frimerker som ønskes sendt, legges i en *åpen* konvolutt, fullt filatelistisk frankert som rekommandert forsendelse, og forsynt med nøyaktig avsender- og mottager-adresse.
b. Sendingen legges i en annen konvolutt, adressert til O.F.K. Byttekontrollen, Boks 298, Oslo. — Brevet må sendes som *verdibrev*, gjerne filatelistisk frankert.
c. Hver sending kan inneholde brukte eller ubrukte frimerker til den i bestemmelsene fastsatte verdigrænse (se punkt 4 og 5). enten benyttes katalogbasis, i så fall regnes for tyske kataloger ca. 50 øre pr. Mark, for Yvert ca. 5 øre pr. franc, Afa kr. og Zumstein fr. = 1 krone. — Eller man kan benytte den vanlige offisielle bank-kurs for postfriske merker som sendes til pålydende.
d. Sendingens *samlete verdi må alltid oppgis*, likesom man bør oppgi saldo i hvert brev.
2. For hver *utgående* sending betales en avgift av kr. 2,00 til Byttekontrollen. — Frimerkehandlere med skraphandlerbevilgning betaler kr. 5,00 for sendinger til verdi av over kr. 100,— inntil kr. 500,—.
I fall gebyr vedlegges i frimerker, mottas kun filatelistisk frankatur, — tilleggsmerker blir beregnet etter frankeringsverdien.
For inngående sendinger fra utlandet betales intet gebyr.
3. Sendinger fra utlandet *skal og må* adresseres via Oslo Filatelist-Klub, Byttekontrollen. — Det er stadige klager fra sensuren at mange utlendinger ikke etterfølger dette påbud. Enten adresserer man:
Herr N. N. (fullstendig adresse)
Oslo Filatelist-Klub, Byttekontrollen
Boks 298
OSLO,
eller brevet sendes direkte til Byttekontrollen, med fullt adressert konvolutt med sendingen inn i dette brev. Porto (*verdibrev*) må da medfølge, eller være påklebet.
4. Forespørsler om bytte må alltid vedlegges svarporto. — For tiden kan man bytte med alle land som har postforbindelse med Norge, dog unntatt DANMARK og NEDERLAND, hvor det er eksport- og importforbud for frimerker.
5. Oslo Filatelist-Klub overtar intet ansvar for sendingene.
6. Eksport av uvaskede merker og «kilovare» er forbudt.

OSLO FILATELIST-KLUB

Byttekontrollen

HVEM er HVEM _____ ?

Ved redaksjonssekretær PER GRAMBO

på frimerkene

ARTEVELDE, Jacob van (ca. 1287—1345),

flandersk statsmann og folkefører, tvang den fransksinnede greve av Flandern til å flykte og innførte i Gent en ny forfatning som holdt seg helt ned i det 18. årh. Flanderns handel trivdes under hans styre, men da han etterhånden nesten syntes å vilde gjøre Flandern til en engelsk vasallstat, utbrøt det uroligheter i Gent og han ble myrdet. På «Fredagstorget» i Gent, scenen for de mest navnkundige begivenheter i hans liv ble det 1863 reist en kolossal statue av ham.

LIGNE, Karl Josef de (1735—1814),

belgisk fyrste, født i Bryssel, død i Wien, utmerket seg som østerriksk offiser i Syvårskrigen, bruktes seinere til diplomatiske sendelser, bl. a. til Russland hvor han vant Katarina den 2.s yndest, fulgte henne på reisen til Krim og fikk et stort gods her. 1808 feltmarskalk. Sto i brevveksling med tidens store ånder, Voltaire, Rousseau, Goethe o. a. Åndfull selskapsmann. Skrev en rekke bøker.

SMETANA, Friedrich (1824—1884),

bøhmisk komponist, i flere år leder av det filharmoniske selskap i Göteborg, seinere kapellmester ved nasjonalteatret i Prag. Trådte 1874 tilbake på grunn av fullstendig døvhed, døde 10 år seinere i sinnsykeasyl. Var en helt igjennom tsjekkisk nasjonal komponist og inntok som sådan en høyt ansett stilling. Av hans 8 operaer kan nevnes «Den solgte brud» som regnes for bøhmernes nasjonalopera, og «Libussa». Forøvrig en rekke symfoniske diktninger, strykekvartetter og annen kammermusikk.

EVERTSEN, Cornelis (1610—1666),

hollandsk admiral, deltok i en rekke sjøslag mot engelskmennene, bl. a. ved Downs og i Nordsjøen, 1659 ledsaget han sin bror med en flåte som hjalp danskene mot svenskene, 1661—63 kjempet han mot sjørøverne i Middelhavet og ble til belønning forfremmet til viseadmiral. Falt 1666 i et fire dagers sjøslag hvor han inntok en ledende stilling som løytnant-admiral for Zeeland.

GOTFRED av Bouillon (1060—1100),

nederlothringisk hertug (Bouillon ligger i Ardenene), som deltok i det første store korstog til Det hellige land 1096—99. Etter Jerusalem inntagelse 1099 valgt til overhode for det nye lensmønarki Jerusalem med tittel «den hellige grav beskytter». Slo 1099 sultanen av Egypts hær ved Askalon, hvoretter korsfarerne var herrer over nesten hele Det hellige land. Der dannet seg om hans person en mengde sagn, og han er helten i to franske chansons de geste om det første korstog.

PLANTIN, Jan Moretus (Moerentorf)

født i Lille 1543 av flamske foreldre. Kom i lære hos Christopher Plantin i Antwerpen, grunnleggeren av det verdensberømte trykkeri. Han ble gift med Plantins datter, Martine, og ved Christopher Plantins død i 1589 overtok han ledelsen av bedriften. Han skrev selv flere bøker og oversatte flere av sin samtids mest kjente bøker fra latin og fransk til flamsk. Jan Moretus døde i 1610 og ble etterfulgt av sin sønn Balthasar som er den mest kjente av trykkeridynastiet Plantin. Plantins hus, trykkeri og butikk eksisterer den dag i dag og er et av Antwerpens mest kjente museer.

Vel møtt igjen.

No er altså sommerferien over og alle er ganske sikkert styrket til å kjøre i veg med frimerkene igjen for full fart. En del av dere har vel ikke hatt hjerte til å la merkene ligge urørte i hele sommer, så litt pusling har det vel vært med dem likevel. Men no skal vi altså ta fatt for alvor, og jeg håper at juniorklubbene landet over vil legge seg i selen for å oppnå et så godt resultat som mulig i løpet av høsten. Jeg vet at mange av klubbene har store planer. Således kan jeg fortelle at Oslo Filatelist-Klubs Junioravdeling allerede no vil begynne å arbeide på en ny stor utstilling til våren. Den utstillingen klubben holdt i vår var jo strålende og med den arbeidslyst medlemmene i O.F.K.'s Junioravdeling viser, er jeg sikker på at det skal bli et strålende resultat av 1945-utstillingen også.

Andre klubber landet over bør følge Oslos eksempel og se å få i stand slike propagandautstillinger. Det er vanskelig med utstillingslokaler mange steder, men utstillingene behøver jo ikke være så store. Hovedsaken er at dere får vist hva dere kan, og at dere også får andre piker og gutter til å begynne å samle frimerker. Dere må ikke gå i gang på egen hånd for det greier dere ikke. Snakk med seniorenene og få dem til å gi dere hjelp, så blir nok det hele vellykket.

Jeg har fått mange hilsener fra juniorsamlere landet over, men hvor blir det av styrene? Jeg har bedt flere ganger om å få opplysninger om juniorklubbene med navn og adresse på formannen og styremedlemmene, men enno er det få som har fulgt oppfordringen. No må dere vise at dere har interesse av å reklamere litt for klubbene deres. Dere må vise at det er liv og virksomhet og at dere ikke ligger på latsiden. Som jeg har sagt før vil jeg gjerne ha et fotografi av formannen. — Og så venter jeg på en strøm av meldinger fra juniorklubbene.

Molde juniorfilatelistklubb.

Jeg har fått mange hyggelige brev fra juniorer i Molde og no har jeg også fått en melding fra formannen.

Klubben er stiftet 4/1-1940 og har i dag 28 medlemmer. Møter holdes hver tredje uke. (Det synes jeg er litt i minste laget, så forsøk med møter hver annen uke.) Klubben har eget bibliotek og en omsetningskomite som besørger frimerkeomsetningen i klubben. Den har også klart å skaffe midler til en kvartslampe som skal innkjøpes etter krigen.

Styret består av: Tore Hiorth Oppegaard, formann. Ivar Bu, varaformann. Harald Sekkesæter, 1ste sekretær. Helge Høye, 2den sekretær og Sverre Moe, kasserer. Klubbens adresse er: Molde juniorfilatelistklubb, Molde.

Resultatet av konkurransen nr. 6.

Det var meget stor tilslutning til vår siste prøve før ferien og det har såmen vært vanskelig å finne ut de beste besvarelsene. Det har ikke vært gjort grove feil denne gangen, så no begynner dere virkelig å vise at dere kan noe. Heretter vil det bare bli utdelt ett diplom i hver klasse, men da mange ligger like godt an blir vi for framtiden nødt til å foreta loddtrekning blant de beste. Det har vi ikke gjort denne gangen. Vi noterer alle resultatene, så ved årets slutt kan vi likevel avgjøre hvem som har det sammenlagt beste resultat.

Beste resultat denne gang hadde:

Klasse A (over 16 år):

Yngvar Tonby, Korpemoen, Kongsberg, som fikk blank 1 i karakter.

Klasse B (under 16 år):

Arne T. Torp, Evjev. 8, Lisleby, med kar. 1,15.

Meget gode besvarelser var innsendt av: (karakteren i parentes) Per Wendelbo, Ottestad (A 1,15), Knut Sørvig, Oslo (A 1,15), Jan Tøstie, Oslo A 1,25), Bjørn Isaksen, Oslo (A 1,25), Kjell Frank, Bøn st. (B. 1,30) og Knut Birkeland, Bergen (B 1,38).

KONKURRANSE NR. 7

Ovenfor avbilder vi fire merker. Tre av dem har feil og ett er prima når unntas stemplet. Merke nr. 1 har en stygg brekk som har gjort sitt til at merket har fått slitt av en del av fargen over NORGE. Nr. 2 har en tynn flekk

(som altså ikke kan sees her). Nr. 3 mangler en tagg øverst til høyre og nr. 4 har ingen feil, men er ikke pent stemplet som dere selv ser. Hvilket merke foretrekker du til din samling og i hvilken rekkefølge vil du plasere dem hvis du skulde

velge mellom dem? No vil kanskje mange si at at de ikke vil ha noen av dem og det er jo et respektabelt svar, men la oss derfor gå ut fra at dette skulde være forholdsvis sjeldne merker som dere hadde vanskelig for å få tak i. Svarene sendes til Norsk Filatelistisk Tidsskrift, boks 46, Høvik, og må være kommet til redaksjonen innen 1. november. Husk å oppgi alder.

Litt om teksting.

Teksting er det samme som å skrive tekst til samlingen, og det kan gjøres på mange måter. Mange er flinke, mens andre ikke riktig kan få sving på bokstavene slik at de står og spriker både i øst og vest. Mange av dere er naturligvis svært ivrige etter å få samlingen ferdig så snart som mulig og derfor sleiver i vei uten forsiktighet. Når så tilsynsmannen får samlingene til gjennomsyn, blir det mye å kritisere og svært ofte fører kritikken til at samlingene må legges om. Husk derfor på at dere ikke skriver direkte på albumbladene med blekk eller tusj før dere har snakket med tilsynsmannen. Skriv med en bløt blyant så dere kan viske tallene og bokstavene vekk uten at albumbladene tar skade av det. Og husk alltid på at dere først skal prøve dere fram på kladdepapir før dere går til det endelige arbeide med albumbladene. Da sparer dere albumblader og det er nødvendig no som det ikke går an å få nye.

Vi skal seinere komme tilbake til tekstingen og også ta med noen enkle skriftprøver som dere kan bruke å se etter. Det er ikke så vanskelig å lage pen teksting som mange tror, men det skal naturligvis øvelse til. Slik er det jo med alt.

Taggemåler'n.

(i parentes bemærket)

av CAND. PHIL.

Apropos frimerkehandlere og „frimerkehandlere“.

«Bedre seint enn aldri» heter det, men i dette tilfelle kunde jeg ha lyst til å forandre litt på dette gode ordtaket og si «Bedre forseint enn aldri». For det er vel nesten litt i seineste laget å gå løs på dette kinkige spørsmålet. No er det imidlertid en som har sagt fra her i tidsskriftet, men riktignok på en svært forsiktig og pen måte. Jeg akter imidlertid ikke å være noen av delene.

Her i Norge har vi kunnet rose oss av å ha en liten, men desto mer solid flokk handlere som alltid har gjort hva de har kunnet for å betjene samlerne på beste måte. Det har aldri vært noe fusk og fanteri med dem, og har det vært noen som har hatt noe å innvende mot et eller annet,

så har handlerne opptrådt korrekt og gjort rett og skjel for seg. Men så kom altså krigen, og med den en enorm interesse for vår hobby. Denne interessen førte imidlertid med seg en sann lavine av nye «frimerkehandlere». Alle skal selge frimerker, fra tobakkforretninger til slaktere, og det er rent utrolig hvor mye rusk og rask en kan se i disse «handleres» vinduer. Priser, kvalitet o. l. har spillet liten rolle. Hovedsaken har vært å selge, ja jeg drister meg til å si å lure på samlerne mest mulig. Går man disse «handlerne» nærmere på klingene, viser det seg at de ofte ikke har det aller ringeste greie på frimerker og filateli. Går det så går det!

No er det på sett og vis greit med slike ting man kan se selv og bedømme. Det vil si, det er greit for den viderekommende, men begynneren har like lite greie på sakene som handleren selv og dermed har vi ulykken. De begynnende samlere blir snytt opp i stry.

Værre er det imidlertid med dem som driver sin landsomfattende virksomhet gjennom annonser og sirkulærer. Det er ikke grenser for hva mange av dem kan love samlerne. Og i blind tilitt til at annonsører i tidsskriftene og i dagspressen er reelle handlere med sakkunnskap og papirene i orden, gjør man sine bestillinger. Morgenposten gikk for en tid siden løs på en handler som hadde spesialisert seg i innstikk-bøker, en artikkel som samlerne savner sårt og derfor griper sjansen til å få tak i. Jeg henvendte meg til Morgenposten og fikk tilsendt en av de omtalte innstikk-bøker, som jeg vil karakterisere som det reneste misfoster. Det er rett og slett snyteri å forsøke å prakke slike ting på samlerne. Fabrikanten kaller seg selv frimerkehandler og har sendt tilbud om disse «innstikk-bøkene» til såvel handlere som samlere. Og mange er naturligvis hoppet på.

Hva slags «frimerkehandlere» er det som kan by samlerne slike ting? Ja, se der er vi ved det kinkige spørsmål. Og la oss da like godt ta tyren ved hornene og spørre like ut: har alle de «frimerkehandlerne» som drysser sine annonser ut i tidsskrifter og aviser sine papirer i orden? Fyller de de krav som er nødvendig for å selge frimerker eller materiell? For å selge frimerker må man ha skraphandlerbevilling og være myndig. Innlegget i forrige nummer av tidsskriftet pekte iallfall på ett tilfelle hvor «handleren» var en del år for ung til å drive handelsvirksomhet. Hvis så disse handlerne er for unge til å drive handel med frimerker, hvordan kan de så betale omsetningsskatt og øvrige avgifter?

Det vilde kanskje være en oppgave for Forbundet å ruske litt opp i disse sakene. Man behøver jo ikke gjøre mer enn å undersøke annonserens forhold. Vi har vel før eller seinere hatt dem der alle sammen, enten de no er unge eller gamle. Og vi samlere er iallfall ikke tjent med at handlere som ikke har sine papirer i orden skal få boltre seg i annonsespaltene.

Det er ikke tvil om at mange av disse nyoppdannede «frimerkehandlere» har skapt mistro overfor frimerkehandel i sin alminnelighet, og det fortjener ikke de reelle handlere som i årenes løp har gjort hva de har kunnet for å gi samlerne god service og styrke troen på yrket og den tillit som er nødvendig i vår hobby.

Cand. phil.

NORSK
FILATELISTFORBUND
1931

Klubber tilsluttet

NORSK FILATELISTFORBUND

pr. 1. juli 1944.

- Arbeidernes Filatelistklubb,*
Formann: B. Heggan,
Hans Hauges gt. 18, Oslo.
- Bergens Filatelist-Klub,*
Formann: Skipsreder F. Walter Johannesen,
Torvalm. 4, Bergen.
- Bærum Filatelistklubb,*
Formann: Reisende Hans H. Thelle Eriksen,
Postboks 40, Stabekk.
- Drammens Filatelistklubb,*
Formann: Revisjonssjef Karl Wilthil,
Forsikringselskapet Norge,
Drammen.
- Egersund Filatelistklubb,*
Formann: Th. Friestad, Egersund.
- Elverum Filatelistklubb,*
Formann: Redaksjonssekretær Per Grambo,
Elverum.
- Fredriksstad Filatelistklubb,*
Formann: Ciselør G. Caspersen,
Nedre Torvstredet 2, Fredrikstad.
- Gjøvik Filatelistklubb,*
Formann: Skogtaksator H. Hovelsrud, Gjøvik.
- Grimstad Filatelistklubb,*
Formann: Gårdbruker Stoffer Line,
Landvik pr. Grimstad.
- Halden Filatelistklubb,*
Formann: Alf Abrahamsen, Halden.
- Hamar Filatelistklubb,*
Formann: Cato Gulbrandsen, Ajer pr. Hamar.
- Haugesund Filatelistklubb,*
Formann: Kontorsjef K. J. Aksnes,
Haugesund.
- Hønefoss Filatelistklubb,*
Formann: Knut Døhlen.
- Kristiansands Filatelistklubb,*
Formann: Kjøpmann H. G. Hansen,
Dronningens gt. 59, Kristiansand.
- Kristiansund Filatelistklubb,*
Formann: Bjarne Glærum, Kristiansund N.
- Lillehammer Filatelistklubb,*
Formann: Fullmektig Conrad Larsen,
Lillehammer.
- Mosjøen Filatelistklubb,*
Formann: John Brechan, Mosjøen.
- Moss Filatelistklubb,*
Formann: H. Nicolayssen, Skolegt. 3, Moss.
- Nordenfjeldske Filatelistforening,*
Formann: Boksjef Carlo Sparling, Trondheim.
- Odda Filatelistklubb,*
Formann: M. Lekve, Odda.
- Oslo Filatelist-Klub,*
Formann: Kunsthandler Arnstein Berntsen,
Postboks 298, Oslo.
- Romerike Filatelistklubb,*
Formann: Ing. Kjell W. Eriksen,
Hellerud gård, Strømmen.
- Sandefjord Filatelistklubb,*
Formann: Eiend.megler Ragnar E. Støkken,
Sandefjord.
- Sandnes Filatelistklubb,*
Formann: Frimerkehandler Lars Vølstad,
Sandnes.
- Sarpsborg Filatelistklubb,*
Formann: Jens Martinsen, Sarpsborg.
- Skien Filatelistklubb,*
Formann: Kjøpmann Peder Jensen,
Torggt. 7, Skien.
- Tønsberg Filatelistklubb,*
Formann: Agent Eugen Hanssen,
Nedregt. 22, Tønsberg.
- Troms Filatelistklubb,*
Formann: Banksjef Halfdan D. Johansen,
Tromsø.
- Alesund Filatelistklubb,*
Formann: Morten L. Knudsen, Alesund.
- Asgårdstrand Filatelistklubb,*
Formann: Edw. Chr. Hannevig, Asgårdstrand.

Opplagsstørrelsen for „V“-merkene.

I Norsk F.T. nr. 4 for april i år anmodet jeg om at det ble sendt inn til Katalogkomiteen oppgaver over hva samlere hadde av dubletter av V-merkene med og uten vannmerke i verdiene 5, 7, 10, 15, 30, 35, 40, 50 og 60 øre, slik at man ved sannsynlighetsberegning kunde danne seg et noenlunde bilde av hvor stor del av opplaget for disse verdier var med vannmerke, og hvor stor del uten.

Dessverre er det forholdsvis få som har fulgt oppfordringen (det er således f. eks. kun kommet inn ett eneste svar fra Oslo) og det totale antall merker som man har fått oppgave over er langt mindre enn hva jeg på forhånd hadde ansett for å være nødvendig. Når resultatet allikevel offentliggjøres, så skyldes det at de innsendte oppgaver stort sett stemmer så godt overens, at det allikevel bør kunde gi et noenlunde godt bilde av forholdet; og at materialet nesten utelukkende stammer fra kilovare fra det hele land.

Fordelingen ser prosentvis ut således:

Verdi:	M/vmrk.:	U/vmrk.:
5 øre	10%	90%
7 »	53%	47%
10 »	2%	98%
15 » a. farge ...	24%	27%
15 » b. » ...	49%	
30 »	27%	73%
35 »	14%	86%
40 »	10%	90%
50 »	4%	96%
60 »	44%	56%

og dette skulde gi følgende «teoretiske» fordeling av opplaget:

Verdi:	M/vmrk.:	U/vmrk.:
5 øre	ca. 500 000	ca. 4 600 000
7 »	» 2 900 000	» 2 500 000
10 »	» 200 000	» 9 700 000
15 » a. farge ...	» 650 000	» 750 000
15 » b. » ...	» 1 350 000	
30 »	» 350 000	» 950 000
35 »	» 200 000	» 1 250 000
40 »	» 200 000	» 1 900 000
50 »	» 50 000	» 950 000
60 »	» 600 000	» 750 000

Når tallene er avrundet til nærmeste hele «50 000» så skyldes det at merkene skal ha vært avgitt fra frimerkeforvalteren til trykkeriet kun i hele pakker som hver inneholdt 50 000 merker. Man kan altså «gjette» at det kun har vært avlevert en pakke 50 øres med vannmerke, og fire pakker med vannmerke av hver av verdiene 10, 35 og 40 øre. No finnes det jo mange helark av V-merkene på samlerhender, og det er ikke umulig at oppgaver over dette kunde forskyve hele forholdet noe, og at det riktige antall pakker å 50 000 merker som var sendt trykkeriet muligens kunde være 5 eller 6, istedenfor 4 for verdiene 10, 35 og 40 øre. Jeg synes imidlertid det er lite sannsynlig at opplaget av 50 øre med vannmerke har vært 100 000 istedenfor de anførte 50 000, og stort sett tror jeg at tallene viser et noenlunde tilfredsstillende bilde. De tall som bør tas med størst forbehold, er 7 øren: hvor materialet har vært alt for litet, 15 øren med vannmerke: fordelingen mellom a. og b. fargen, hvor farge-

bedømmelsen kommer inn, og 60 øren: hvor de mottatte oppgaver stemmer minst godt overens.

Så var det til slutt litt om sjeldenhetsgraden og om prisene i katalogen. Resultatet av undersøkelser må jo til en viss grad kunde sies å være meget overraskende, og det er vel sannsynlig at Katalogkomiteen vil finne det nødvendig å foreta en viss korrigering av prisene.

Som ventet viste de fleste av merkene seg å være langt bedre med vannmerke enn uten. Dette gjelder 5, 10, 30, 35, 40 og 50 øre. Her er det 10 øren som har den minste prosentvise del av totalopplaget. Deretter kommer i rekkefølge 50, 5 og 40, 35, og tilslutt 30 øren. Utregnet i teoretisk opplag blir 50 øren som ventet den absolutt sjeldneste, mens verdiene 10, 35 og 40 øren også skulde være gode og omtrent like sjeldne. — I sjeldenhetsgrad skulde så 30 og 5 øre med vannmerke komme. — Hverken verdiene 7, 15 og 60 øre med vannmerke, eller noen av de nevnte verdier uten vannmerke, skulde kunde komme opp mot de her nevnte. Hva katalogprisene angår så vil enhver kunde se at forholdet no ikke stemmer, hverken mellom verdiene innbyrdes, eller mellom samme verdi med og uten vannmerke, hvis man kan legge denne oppgave til grunn. Selv om det selvsagt må tas ethvert forbehold med hensyn til ovenstående «teoretiske» oppgaves riktighet, så må det absolutt være grunn til å anta at denne gir et noenlunde riktig resultat, og et fastere grunnlag for Katalogkomiteen å prise V-merkene etter. Prisene på V-merkene i 1943 og 1944 katalogene har nemlig til en viss grad måttet være gjettingsbetonet, og sterkt under innflytelse av hva som har vært tilgjengelig av ubrukte merker på markedet.

Jeg vil få lov å rette en hjertelig takk til alle som har vært Katalogkomiteen behjelpelig ved å sende inn sine lister. Men tro no ikke at undersøkelserne er endelig avsluttet. Send inn nye oppgaver til Katalogkomiteen, boks 298, Oslo, enten resultatene er overensstemmende med de anførte resultater eller divergerer.

Dan Thune-Larsen.

Møtereferater fra FORBUNDSKLUBBENE

D'herrer Sekretærer bes sørge for å sende inn referatutdrag omgående. Referatutdragene må være kortfattede, og skal være Redaksjonen i hende senest 10. i hver mnd. Sterkt forsinkede referater kan ikke påregnes inntatt.

Bergens Filatelist-Klub.

Den årlige generalforsamling avholdtes på Hotel Rosenkrantz den 15. februar 1944 under ledelse av formannen, F. Walter Johannesen. Til stede var 88 medlemmer.

Den første post på programmet var regnskapet som ble opplest. Etter endel diskusjon ble regnskapet enstemmig vedtatt og styret gitt decharge for samme. Overskuddet kr. 427,17 ble i henhold til styrets forslag vedtatt å fordele som følger: Kr. 189,46 tilføres disposisjonsfondet og resten overføres i ny regning og stilles til styrets disposisjon.

Styrets budsjett for 1944 ble så etter noen korte bemerkninger enstemmig vedtatt.

En gikk deretter over til å behandle årsberetningen. I forbindelse med Nordisk Filatelistisk Tidsskrift ble der

uttalt fra hr. Odfjells side at klubben på en eller annen måte burde støtte tidsskriftet ytterligere. Odfjell ble støttet av Schou og andre og der ble så framsatt følgende forslag av styret:

«Generalforsamlingen bemyndiger styret til å anvende av disposisjonsfondet et beløp til abonnement på Nordisk Filatelistisk Tidsskrift for 1944 tilsvarende det antall innenvis medlemmer som no ikke får bladet, med anmodning til disse om å betale kontingenten selv hvis bladet interesserer.»

Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Angående byttevirksomheten var der flere talere som hadde ordet, idet det ble henstillet til medlemmene å sette opp merker og sende disse inn. Der ble også forespurt om der ikke ble øvet kontroll med byttemateriellet, da der forekom mindreverdige merker. Bytteforstanderen opplyste at dette ble gjort, men da der var så lite byttemateriell for tiden, var det vanskelig å returnere heftene av den grunn. Hvis der ikke kom mere materiell, så bytteforstanderen meget pessimistisk på byttevirksomheten i inneværende år.

Årsberetningen ble deretter enstemmig vedtatt og vedlagt protokollen.

Man gikk så over til valgene. For tur til å tre ut stod: Formannen, 2nen sekretær Sunde og kassereren F. C. Svendsen jr. I styremøte hadde man funnet det mest formlstjenlig å innstille på gjenvalg, tross formannen hadde hatt sine betenkeligheter ved å la seg stille til gjenvalg. Formannen anmodet dog om forslag og Heradstveit foreslo at viseformannen rykket opp. Denne undslø seg dog og Løsch Gundersen brakte Sig. Pedersen i forslag. Johs. Iversen foreslo gjenvalg. Det skriftlige valg brakte som resultat at F. Walter Johannesen ble gjenvalgt med 19 stemmer, Sig. Pedersen fikk 9 og Maalstad 5 stemmer. 4 sedler var blanke.

Styret hadde innstillet til gjenvalg på styremedlemmer og på forespørsel om det var andre forslag foreslog Holm: Moldenhauer og Sig. Pedersen foreslog Løsch Gundersen. Resultatet ble at F. C. Svendsen jr. ble gjenvalgt med 24 stemmer og Moldenhauer valgt med 19 stemmer. Dernest hadde Sunde 15 og Løsch Gundersen 12 stemmer.

Til varamenn gjenvalgte enstemmig d'herrer Egil Falkanger og C. M. Falck-Jørgensen. De to revisorer Schou og Linden gjenvalgte også enstemmig. Likeså bibliotekaren James Linden.

Styrets fornyete ansettelse av F. C. Svendsen jr. som bytteforstander ble enstemmig approbert av generalforsamlingen.

Styret fikk generalforsamlingens fullmakt til å oppnevne representanter for klubben når dette var nødvendig.

Under eventuelt foreslog Presterud at der burde velges en arrangementskomité som kunde ta seg av tilstellingene på møtene. Formannen hadde intet å innvende herimot og framsatte forslag til sådan komité nemlig: Presterud, Løsch Gundersen og Moldenhauer, den siste som styrets representant i komitéen. Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Den siste post på programmet var de foreslåtte lovendringer:

Angående paragraf 2 var der foreslått at aldersgrensen i likhet med hva de andre klubber har, blir satt til 21 år istedenfor 18 år. Dette forslag ble enstemmig vedtatt.

Der var foreslått en ny paragraf i forbindelse med hederstegnet: «Alle medlemmer med uavbrutt medlemskap i 25 år tides klubbens hederstegn for dette.»

Reglene ble enstemmig vedtatt.

Der var også framsatt forslag om ny paragraf for æresmedlemmer. Styret hadde av praktiske grunner foreslått en endring i ordlyden av det utsendte forslag, idet man hadde funnet det uheldig at oppnevnelsen av æresmedlemmer først skude refereres på et forutgående møte. Denne paragraf framkalte en meget ivrig diskusjon og resulterte i en rekke forskjellige forslag.

Due mente at han syntes styret burde ha fullmakt til å oppnevne æresmedlemmer, det passet ikke at en tilfeldig sammensatt generalforsamling skulde ha den endelige avgjørelse. Formannen erklærte seg enig med Due i hans uttalelser. Odvar Nielsen mente at avgjørelsen burde ligge i henderne på de av klubbens medlemmer som hadde stått tilsluttet klubben i minst 10 år. Formannen framholdt at man kunde jo også supplere styret med ordenskollegiet som bestod av 4 mann. Schou vilde foreslå paragrafen omarbeidet etter de regler som andre klubber hadde, hvortil formannen opplyste at det foreliggende forslag var utarbeidet etter de regler som f. eks. Osloklubben og endel andre filatelistklubber hadde. Mowinckel foreslo at saken utsettes og at styret til neste generalforsamling utarbeider og framsetter nytt forslag på basis av de framkomne uttalelser. Schou støttet forslaget. Mowinckels utsettelsesforslag ble deretter satt under votering og ble enstemmig vedtatt. Det ble bemerket at styret hadde anledning til, om det fant det påkrevet, å fremme forslaget på en ekstraordinær generalforsamling.

Da ingen flere ønsket ordet takket formannen for den tillit der var vist ham ved å gjenvelge ham som formann, likeså takket han hr. Sunde for det arbeid han hadde

nedlagt i klubben i de år han hadde stått som 1ste og 2nen sekretær.

Generalforsamlingen ble deretter hevet.

*

Ordinert møte nr. 304. Dette ble holdt i tilknytning til generalforsamlingen. Referat fra forrige møte ble opplest og vedtatt enstemmig. Et nytt medlem, kjøpmann Ragnar Johannesen, ble ønsket velkommen.

Ansøknin om opptagelse forelå fra Sigurd H. Pedersen, som enstemmig ble innvotert og ønsket velkommen da han seinere kom til møtet.

Formannen opplyste at styret hadde innstillet Johs. Jellestad til tidsskriftets hederstegn for 1943 for hans artikler: Norske frimerker og varianter. En oversikt og vurdering, samt for det arbeid han hadde nedlagt i inneværende år som medlem av katalogkomitéen for Norges Frimerker. Formannen meddelte at han hadde brakt i erfaring at Jellestad enstemmig var innstillet til denne utmerkelse og denne opplysning ble mottatt med langvarig applaus fra medlemmenes side. Formannen kunde bare beklage at Jellestad ikke var til stede så vi kunde få anledning til å hylle ham personlig, men håpet dog at hederstegnet måtte bli overrakt Jellestad på en slik måte at klubben samtidig fikk anledning til å gi sin erkjennighet til kjenne.

F. W. J.

*

Møte nr. 305 avholdtes på Hotel Rosenkrantz den 14. mars kl. 19 under formannen F. Walter Johannesens ledelse. Til stede var 37 medlemmer.

Formannen lykkønsket Johs. Jellestad med den utmerkelse som var han bevisst ved tildeling av Tidsskriftets hederstegn, og håpet at han ved en seinere festlig anledning kunde overbringe ham diplom som enno ikke var ferdig grunnet tidenes vanskelighet.

Formannen leste så opp referatet fra generalforsamlingen, idet han henstilte til medlemmene om å komme med sine bemerkninger dersom der var noen feil i referatet. Referatet ble enstemmig vedtatt uten bemerkning. Han fortsatte med opplesning av referatet fra forrige møte som også ble godtatt uten bemerkning.

Formannen redegjorde for styrets sammensetning som medlemmene var gjort bekjent med ved siste innkallelse.

Der ble innvotert 5 nye medlemmer, nemlig: Gerhard Kahrs, Karl Reppenhagen, Arnstein Berntsen, Monrad Leganger og Olaf Knutsen, kjøpmann, Hermansværk.

Hr. arkitekt Einar Osc. Schou holdt foredrag om byttevirksomheten og demonstrerte sin enestående Ungarnsamling.

Referent.

*

Møte nr. 306 avholdtes på Hotel Rosenkrantz den 11. april 1944 under ledelse av formannen F. Walter Johannesen.

Formannen holdt en minnetale over avdøde medlem Albert Olsen, som omkom ved et ulykkestilfelle.

Referat fra forrige møte ble opplest og enstemmig vedtatt.

De to nye medlemmer Reppenhagen og Leganger ble ønsket velkommen i klubben.

Fra Norsk Filatelistisk Forbund forelå regnskap, men noe regnskap for Tidsskriftet er enno ikke kommet.

Der referertes også skrivelse fra Forbundet i forbindelse med avstemningen over diverse forslag fra Grimstad Filatelistklubb.

Fra Oslo Filatelistklubb hadde man mottatt som gave årgangen 1900 innbundet av Nordisk Filatelistisk Tidsskrift. Klubben mangler no bare nr. 3 og 4 av 1901.

Den lenge ventede fellesmatrikkel er ankommet og i henhold til styrets beslutning blir denne utdelt gratis til medlemmene.

Trondhjems Yngre Filatelistklubb hadde oversendt sin 15 års beretning. Av denne framgikk det at den skulde være landets eldste juniorklubb. Dette kan for så vidt være riktig at den er den eldste eksisterende juniorklubb, men Bergens Filatelistklubbs Juniorklubb er eldre, idet den ble besluttet stiftet den 18. januar 1927.

Fra redaktøren for Nordisk, hr. Middelthun, forelå takkeskrivelse for at der var tegnet abonnement for samtlige innenbys medlemmer for 1944.

Fra hr. Odfjell hadde man mottatt en del eksemplarer av særtrykket Frimerkene fra Holland og dets kolonier. Interesserte kan få kjøpt dette hos klubbens kasserer for kr. 1,50 pr. stk.

Aftenens foredragsholder var hr. Johs. Jellestad, som holdt foredrag over: Posthorn Skillingutgaven med demonstrasjoner. Jellestad gav en oversikt over klijseenes tilbivelse, typeforskjelligheter, farger, papiret, vannmerket, taggingen og avstemplingen. Der ble deretter demonstrert en vel utarbeidet samling av samtlige merker i utgaven. Foredragsholderen høstet en langvarig applaus for sitt vel utarbeidede og interessante foredrag, som i sin helhet er inn tatt i Norsk Filatelistisk Tidsskrift nr. 5—1944. Formannen brakte på medlemmenes vegne hr. Jellestad en hjertelig takk for hans meget interessante foredrag om denne utgaven av Norges frimerker og uttalte at det alltid var meget lærerikt å høre Jellestads redegjørelser i forbindelse med de forskjellige utgavene av våre frimerker.

Møtet hevet.

Referent.

Møte nr. 307 avholdtes som sommermøte på Hotel Rosenkrantz den 13. juni under ledelse av formannen F. Walter Johannesen. Til stede var 36 medlemmer.

To nye medlemmer innvortes, nemlig:

Jarle O. Stensdal ved F. Walter Johannesen og Abr. Odtefjell.

Bjarne Minde ved F. Walter Johannesen og Bjarne Monsen.

Fra Forbundet forelå meddelelse om at dette hadde fått godkjent vignetter til bruk for samlere ved filatelistisk avstempling av brever. Disse er til salgs hos kassereren for 3 øre pr. stk.

Fra Tidsskriftet var der anmodning om å få biografiske data over mer framtrepende medlemmer av klubben, og hadde man videre sendt skjema i forbindelse hermed. Skjemaet blir å returnere direkte til Tidsskriftet.

I anledning O. F. K.'s resolusjon, som har vært inntatt i Tidsskriftet, og som står i forbindelse med den norske redaktør av Nordisk Filatelistisk Tidsskrift, hadde man på anmodning av delegasjonens formann hr. Alf G. Johnsen, avgitt følgende uttalelse:

«I anledning ovennevnte resolusjon finner vi at den ikke foranlediger noe skritt fra vår side, idet der etter vår oppfatning ikke finnes noen hjemmel i Forbundets statutter som kan gi oss adgang til å omgjøre det valg som vi har foretatt av redaktør for 1944.

Vi vil dog få uttale at vi er dypt uenig i den form som redaktøren har benyttet i sine artikler og som etter vår oppfatning kun virker nedbrytende og til skade for norsk filateli, spesielt likeoverfor utenlandske lesere, som er mindre godt kjent med forholdene her i landet filatelistisk sett.»

Den avsendte skrivelse foranlediget endel ordskifte. Arkitekt Schou hadde intet å innvende mot iste avsnitt, men var uenig i 2net avsnitt, som han syntes var for krast. Han anså det hele som flisespikkeri satt i gang av de yngre i O. F. K., som no var kommet i ledelsen. Den som kjenner Middelthoen vet at hans gemytlige lune er anderledes enn folk tror som ikke kjenner ham. Da ingen andre ønsket ordet i forbindelse med denne sak ble møtet hevet. Ordet ble så gitt til arrangementskomitéens formann hr. Presterud, som på komitéens vegne bad medlemmene gå til bords i spisesalen, hvor der var festlig dekket. Presterud ønsket så velkommen idet han uttalte håpet om at medlemmene måtte hygge seg og at maten måtte smake.

Ved bordet ble klubbens 25 års nål utdelt til to av medlemmene, nemlig Johan Lyder von Tangen og Johs. Jellestad. Formannen beklaget at von Tangen ikke kunde være til stede, så nålen måtte sendes ham da han var bortreist. Han lykkønsket Jellestad, og takket ham for godt og lærerik medlemskap i de 25 år som var gått, og håpet på at vi fortsatt måtte få nyte godt av hans store evner og innsikt på filateliens område.

På vegne av Norsk Filatelistforbund uttalte så formannen at han hadde den ære å overrekke hr. Jellestad Norsk Filatelistisk Tidsskrifts diplom i forbindelse med hederstegnet som for 1943 var tildelt hr. Jellestad. I velvalgte ord takket han Jellestad for det store filatelistiske arbeid som Jellestad hadde nedlagt i en årrekke, og lykkønsket ham som den første som har fått Tidsskriftets hederstegn. Formannen beklaget at selve hederstegnet ikke kunde overbringes, men grunnet tidene hadde det ikke vært mulig å få laget dette. Medlemmene gav sin begeistring tilkjenne ved en langvarig applaus, som utløste seg i et 3x3 hurra for Jellestad.

Etter maten takket formannen arrangementskomitéen for den festlige tilstelning, hvorefter medlemmene benket seg ved småbordene i møtesalen, hvor der servertes kaffe-erstatning m. v. Der var god stemning, og alle var enige om når de skiltes at de hadde hatt en hyggelig aften.

Referent.

Hamar Filatelist-Klubb.

Mandag 26. juni holdtes møte i Arbeiderforeningens lokale under formann Gulbrandsens ledelse. 23 medlemmer var til stede.

Formannen åpnet møtet med et interessant tilbakeblikk i anledning av klubbens 1-årsdag den 9. juni. Klubbmerket, tegnet av Per Omsted-Kirkeby, ble framvist, og medlemmene fikk tildelt ett eksemplar hver.

Innkommen post ble referert og Einar Staff-Gundersen holdt et foredrag om de forskjellige arter av Røde Kors-merker.

«Kaffe og kaker» ble så inn tatt, og deretter hadde vi en koselig stund med surrogatryk og ble hevet kl. 23,30.

Bjørn Østby,
sekretær.

*

Klubben holdt møte i Arbeiderforeningens lokale mandag 31. juli. 16 medlemmer var til stede, hvorav et nytt nr. 54, hr. eiendomsmeidler O. Myhre, Hamar.

Møtet ble ledet av formannen, Gulbrandsen, som åpnet kl. 1/9 ved å trekke møtegevinsten. Denne ble vunnet av hr. Myhre.

Innkomme skriv ble så behandlet. Bl. a. forelå en søknad om innmelding. Formannen viste fram endel manuskripter til nye trykksaker, hvoretter en gikk over til en kort, interessant auksjon.

Til slutt viste hr. Fredhjem fram sin Sverigesamling, en vakker og imponerende samling med alle sine varianter, typer, nyanser o. s. v.

Møtet ble hevet kl. 23.

Bjørn Østby,
sekretær.

Oslo Filatelist-Klub.

Møte nr. 1168 ble avholdt som fellesmøte med begge juniorgruppene i Ped. Clauss. gt. 4 den 15. mai kl. 19,30, under ledelse av formannen Arnstein Berntsen.

Til stede var 76 medlemmer. Juniorene hadde møtt meget tallrikt fram tross regnværet.

Referat fra foregående møte ble opplest og vedtatt.

Følgende nye medlemmer ble opptatt:

806 Disponent Helge O. Henriksen, Lakkegt. 54, Oslo.
807 Kjøpm. Karl I. Martinussen, Boks 138, Ålesund.
808 Eksp.tries Ruth Aase Ekjord, Bennekes veg 2, Bygdøy.

Det ble referert 7 nye anmeldelser.

Derpå fikk Witzøe, juniorenes tilsynsman, ordet. Han uttalte blant annet: Det er svært lite man finner om juniorarbeidet i tidsskriftene fra tidligere år, men det er gledelig å se at Norsk Filatelistisk Tidsskrift har ofret juniorene egen spalteplass. Det er et usedvanlig takknemlig arbeid, det arbeid man ofrer for juniorene, og intet har gitt mere glede i filateli enn nettopp dette arbeid. Det har alltid vært vanskelig å finne en mann til å lede juniorene, men heldigvis har vi no funnet en meget ivrig og flink mann i Rolf Døhlie, som allerede no har vært meg til megen hjelp. Jeg tør si at de juniorene som etter hvert rykker opp i seniorenens rekke ikke skal gjøre skam på klubben.

Man fikk så foredrag av B-gruppens formann Joh. Petter Wleügel: «Litt om arbeidet vårt». Han uttalte at juniorgruppens egentlige stiftelsesdag var 9. desember 1940. Han gav videre en meget grei orientering om arbeidet i juniorgruppen, og de hadde sagt seg som mål å kunne være med på den interskandinaviske utstilling i Danmark etter krigen.

Så fikk man foredrag av A-gruppens formann Jan M. Clausen. «Bør vi unge samle frimerker.»

Det er en stor fare ved frimerkesamling at pengene har lett for å bli den største interesse, og det er det igrunnen seniorenene som lærer oss. Det er ikke om å gjøre å få flest mulig merker, men de man har skal settes pent opp og teksten må være smakfull. Man lærer da i tidlig alder å utvikle smaken og ordensansen.

En av juniormedlemmene, Bjørn Isachsen, holdt derpå et foredrag med lysbilder: «Hvorfor jeg samler Ungarn.» Hans foredrag var usedvanlig godt framført, og man kunde tydelig merke hans store interesse, og utvilsomt har han nedlagt et stort arbeid i sin Ungarnsamling.

Man fikk så Stensdals dom over de utstilte samlinger på juniorutstillingen.

Det var særlig tre feil som gikk igjen i de utstilte samlinger, og han ba juniorene legge seg på hjerte disse feil så de kunde få rettet på det til en seinere utstilling: Gamle hengselrester, lighetsstempler med full gummi, brukte og ubrukte merker omhverandre, disse feil er lett å rette på, og han anbefalte juniorene å fri seg fra den kronologiske nummeroppsettning etter en eller annen katalog, da dette i mange tilfeller virket uheldig. Frimerkene bør ved oppsettningen ha den plass hvor de naturlig hører heime.

Til slutt uttalte han angående forbundets avstemplingsvignet for forbundet hadde enerett på disse avstemplingsvignetter, og advarte mot forsøk på å fabrikere private vignetter da disse vil bli forbudt av postverket.

Formannen i juniorgruppen, A. Jan Clausen overrakte Witzøe en present fra begge grupper, og uttalte at Witzøe er helt uundværlig for oss, og vi har ham å takke for de store framskritt vi har gjort siden starten.

Juniorauksjonen ble meget hurtig avviklet under Jacobsens ledelse og de 60 objekter som var kommet inn gav juniorene en meget pen inntekt på kr. 1469,—.

Møtet ble hevet kl. 22,40.

Hein Torgersen.

*

Møte nr. 1169 ble avholdt i Peder Claussønnsgt. 4 den 5. juni 1944 kl. 19.30 under ledelse av formannen Arnstein Berntsen.

Til stede var 94 medlemmer og 7 gjester. Referat fra foregående møte ble opplest og vedtatt. Formannen meddelte at 3 av klubbens medlemmer var avgått ved døden. Medl. nr. 597 kjøpmann C. H. Halvorsen, Oslo, medl. nr. 97 disponent A. Bernhoff, Oslo, medl. nr. 86 skipsmegler Johan Bergmann, Oslo, og lyste fæd over deres minne.

Følgende nye medlemmer ble opptatt:

809 Frøyavlskonsulent J. H. Lund, Frydenbergvn. 43 B, Ø. Aker.

810 Rekl.ass. Finn S. Thoresen, Vallegt. 23, Oslo.

811 Frim.hand. Einar Lundstrøm, Mestersamuelsgt. 3, St.holm.

812 Agent Finn Anda, Hannevik Terrasse 28, Kr.sand S.

813 Olaf Mørjerd, Larvik.

814 Avd.ing. L. Raknerud, Boks 2208, Oslo.

815 Kontormann Truls Bugge, Th. Heftyesgt. 42 E, Oslo.

Det ble referert 9 nye anmeldelser.

Jarle O. Stensdal innledet til diskusjon «Om bedømmelse av samlinger» og siste post på programmet var indre anliggender

Formannen opplyste at styret enstemmig hadde besluttet å ekskludere Bertr. C. Middelthos som medlem av klubben ifølge statuttens § 6. Som grunn herfor meddelte han styrets protokollasjon som lyder slik: «Utenom den skade hr. Bertr. C. Middelthos tidligere har voldt Oslo Filatelist-Klub og norsk filateli som resulterte i klubbens resolusjon mot ham av 20. mars 1944, har han — også etterat nevnte sak ble overtatt av Nordisk Filatelist-Forbund — fortsatt en polemikk som i høyeste grad skader O. F. K.». Charles B. Middelthos vilde protestere mot eksklusjonen, men formannen henviste til statuttens § 6, og bad om at protester eventuelt måtte bli sendt styret innen neste møte.

Charles B. Middelthos bad om ordet og etter en meget lang redegjørelse i Middelthosaken som er vedlagt referatprotokollen, framkom han med følgende 3 forslag:

1. «Bertr. C. Middelthos, Stavanger, tilstilles avskrift av de brev fra byråsjef Duner og Dan Thune-Larsen, som ble opplest på møtet i O. F. K. den 20. mars i år.»
2. «Oslo Filatelist-Klub mottar Bertr. C. Middelthos tilbud om å holde et foredrag i klubben.»
3. «Oslo Filatelist-Klub innbyr hr. Middelthos til å komme til Oslo for å delta i forhandlinger til minnelig ordning av den konflikt, som er oppstått som følge av resolusjonen av 20. mars.

Formannen imøtegikk ham på endel punkter i hans redegjørelse og redegjorde for styrets standpunkt. Han konkluderte med at styret voterte nei på punkt 1 og 3 og nektet votering over punkt 2.

Resultatet av den skriftlige avstemning var:

Punkt 1: 43 ja — 30 nei.

Punkt 2: 31 ja — 23 nei.

Punkt 3: 41 ja — 23 nei.

Formannen meddelte deretter — etter å ha konferert med sitt styre — at man enstemmig hadde besluttet å stille sine plasser til disposisjon, og nærest innkalle til ekstraordinær generalforsamling, da voteringsresultatet i høy grad var et mistillitsvotum til styret, da medlemmene hadde stemt mot styret på alle punkter.

En rekke talere hadde ordet og Thrap-Meyer anmodet styret om å overleve saken og forbli på sine plasser: «Jeg er sikker på at jeg har alle medlemmer med meg når jeg sier at vi no har fått et styre vi er meget godt fornøyet med og nødig vil miste.» Sterkt bifall fra medlemmene. Også Holtan, Duner og Bjaaland hadde ordet, men formannen fastholdt styrets standpunkt og hevet møtet kl. 22.40.

Hein Torgersen.

*

Møte nr. 1170 ble avholdt på Frognereteren i forbindelse med sommermøte den 10. juli 1944 kl. 18.30, under ledelse av formannen Arnstein Berntsen.

Til stede var 52 medlemmer.

Følgende nye medlemmer ble opptatt:

Nr. 810 Salgsjef Ole Johs. Berg, Vestheimsgt. 4 b, Oslo.

817 Shipping-agent Anton Silchenstedt, Kalvedalsvn. 39, Bergen.

818 Agent P. Mortensen, Haraldsgt. 8, Kongsvang, Århus.

819 Kontorhjelp Ragnhild Muri, Fetsund.

820 Kontorsjef Finn Henrik Smith Wang, Bygdø Allé 23, Oslo.

821 Kjelesmed Finn Mathiesen, Grimsvollen 21, Kristiansand S.

822 Bokh. Otto Salvesen, H. Hårfagesgt. 12 C, V. Aker.

823 Retusjør Ragnar Johansen Due, Platoutg. 17, Oslo.

824 Affårsman Lars Ake Ekman, Hålsingfors.

Det ble referert 5 nye anmeldelser.

Videre ble 3 utmeldelser referert:

Nr. 526 Speditør Wilh. Bøe, Oslo pr. 30. juni 1944.

645 Journalist Charles B. Middelthos, Oslo pr. 31. desember 1944.

178 Disponent Bernt C. Middelthos, Stavanger pr. 5. juli 1944.

Formannen meddelte at styret er gått i gang med å få endret endel av klubbens statutter som i mange tilfeller er mangelfulle.

Videre har styret undersøkt mulighetene for å opprette et 10 manns råd eller et representantskap på 10 medlemmer, som skal arbeide med saker, som ikke er av tilstrekkelig filatelistisk interesse, til å belaste møtene med.

Det ordinære møte ble derpå hevet og man bega seg til spisesalen hvor et hyggelig bord var dekket.

Det var 51 medlemmer tilbords, visstnok klubbens største sommermøte.

Formannen ønsket alle hjertelig velkommen til bords, og håpet at mat og drikke måtte smake og at stemningen ble stor, så man kunde få et hyggelig og minnerikt sommermøte. Thrap-Meyer bekreftet med sine 2 innlegg den lyriske åre som han er vel kjent for, og fikk voldsom applaus fra medlemmene.

Det ble sunget 2 morsomme viser diktet av Philatus, og det varte ikke lenge før stemningen var meget høy.

Duner holdt en tale og nevnte at det var gledelig at se så mange nye dikterspirer som kan føre «Glade Minner» videre framover i tiden.

Formannen kunde meddele at det under festen var innkommet en sjekk til husfondet. Grimsgaard takket for maten.

Etter å ha spist begav man seg igjen opp i 2. etasje hvor man fikk servert kaffe avec, det vil si Trio og Gin. Aarøe arrangerte derpå et vellykket gratislotteri med mange gode gevinster.

Witzøe steg så fram som auksjonarius og auksjonerte bort gaver fra medlemmene til inntekt for husfondet. Det var nærsagt ikke den ting som ikke kom under hammeren, frimerker i alle mulige former, sigaretter, sigarer, penge-sedler, dram og en hel del andre ting. Auksjonen var meget livlig og underholdende, og skaffet en pen tilvekt til husfondet. I alt innbrakte dagen til dette fond kr. 671,—.

Klokken begynte å nærme seg 12 og man måtte begi seg til siste trikk heim. Grimsgaard takket hjertelig for arrangementet og uttalte at det hadde vært et av de hyggeligste sommermøter han hadde vært med på. Disse ord var jo et tilstrekkelig bevis for at sommermøtet hadde vært overmåte vellykket.

Hein Torgersen.

*

Møte nr. 1171 ble avholdt i Peder Claussønnsgt. 4 den 14. august 1944 kl. 19.30 under ledelse av formannen Arnstein Berntsen.

Til stede var 80 medlemmer.

Et kort utdrag av referatet fra den ekstraordinære generalforsamling 29. juni 1944 samt referat fra Sommermøtet på Frognereteren den 10. juli ble opplest og vedtatt.

Følgende nye medlemmer ble opptatt:

825 Tannteknikker Agnar Presterud, Nygårdsst. 9, Bergen.

826 Tannlege Halfdan Helgesen, Elverum.

827 Direktør Haakon O. Christiansen, Parkvn. 12, Trondheim.

828 Disponent Finn Heiberg, Ulvålsvn. 110, Oslo.

829 Hr. Hans Slang, Hølen.

1 anmeldelse ble referert.

Følgende medlemmer ble strøket på grunn av manglende kontingent.

495 Banksjef Paul Nilsen, Kongsvinger.

569 Just Lieberg, Kragerø.

613 Agent Ulrich S. Ulrichsen, Sandefjord.

691 Disponent Olav Berntsen, Söderhage, Köpig.

705 Fru Harms, Stasjonsvn. 20, Blommenholm.

Programpost 2 «Det Gyldne Posthorn».

Formannen meddelte at etter avholdelsen av vår ekstraordinære generalforsamling den 29. juni 1944 hvor styret fikk tillitsvotum med 75 mot 20 stemmer, og styrets eksklusjon av hr. Bertr. C. Middelthos, Stavanger, ble bekræftet med 57 mot 40 stemmer, har 6 herrer som har tillitsverv i ordenskollegiet i klubbens orden «Det Gyldne Posthorn», funnet det formålstjenlig å nedlegge disse verv.

Etter konferanse med formannen har imidlertid de samme herrer innvilget i å undertege en erklæring om at de blir stående i sine verv inntil nytt ordenskollegium er valgt, d. v. s. til den ordinære generalforsamling i februar 1945, da det ifølge ordenens statutter allikevel er nyvalg. På grunn av utviklingen for øvrig finner vi ingen grunn til å behandle denne sak i dag.

Duner holdt et foredrag med lysbilder fra Nord-Frankrike og høstet kraftig bifall fra medlemmene, da formannen takket ham.

Stensdal fikk derpå ordet og advarte meget sterkt mot alle de nyoppdagede frimerkehandlere som averterte i tidsskriftene og i dagspressen, og nevnte spesielt et tilfelle, en «handler» som har spesialisert seg på salg av Kilovarer som han frambyr i store kvanta mot forskudd innbetaling til en eller annen bankkonto. Vedkommende sitter for tiden i fengsel på grunn av bedrageri.

Møtet hevet kl. 21.

*

Kort utdrag av referat fra O. F. K.'s ekstraordinære generalforsamling den 29. juni 1944, opplest for møtet i O. F. K. den 14. august 1944, idet selve hovedreferatet fra generalforsamlingen tilstilles alle klubbens medlemmer og dem som ellers tenkes å burde ha det.

Formannen, Arnstein Berntsen, åpnet møtet ved å anbefale hjelpedommer M. C. Rosenhayn valgt til generalforsamlingens dirigent (dagsordenens punkt 1).

Hr. Rosenhayn ble valgt med akklamasjon, hvorefter han foretok de nødvendige ting for å få generalforsamlingen lovlig satt, og refererte innkallelsen med dagsordenen, som lyder:

1. Valg på dirigent.
2. a. Behandling av møteavstemningen den 5. juni.
b. Protesten mot styrets eksklusjon av hr. Bertr. C. Middelthon, Stavanger.
3. Valg på styre.
4. Valg på tillitsmenn.

Kun medlemmer som hadde betalt sin kontingent for 1944, hadde adgang. Ingen uvedkommende var således til stede (referent var tilkalt for å gi stenografisk referat av forhandlingene). Kun personlig møtende kunde stemme. Det var 105 medlemmer til stede.

Ved behandling av punkt 2 a og b forlot hr. Bertr. C. Middelthon salen under formannens opplesning av styrets og eget innlegg, da han forlangte selv å avgis sitt innlegg (foredrag) først, men generalforsamlingen vedtok at styrets formann først burde få ordet.

Etter at hr. Stensdal hadde avgitt sitt innlegg vendte hr. Middelthon tilbake til salen, og framla deretter sitt innlegg.

Utenom nevnte talere hadde følgende herrer ordet: Hr. Viggo Duner, hr. Charles B. Middelthon, hr. Bjarne Gundersen, dessuten kortere replikker av hr. Alf G. Johnsen, hr. E. Wold og hr. Jørgen Bjaaland. De fleste av de nevnte talere hadde ordet 2 ganger eller mer.

Resultatet av voteringen over punkt 2 a, hvor styret hadde forlangt et tillitsvotum med overbevisende flertall, ble slik:

- 75 stemmer for tillitsvotum.
 - 20 stemmer mot tillitsvotum.
 - 8 stemmesedler blanke, samt 2 uleselige.
- Styret vedtok dette resultat.
- Avstemningen over punkt 2 b fikk følgende utfall:
- 57 stemmer for eksklusjon.
 - 40 stemmer mot eksklusjon.
 - 4 stemmesedler var blanke.

Hr. Bjarne Gundersen framsatte forslag om at alle klubbens medlemmer skulde tilstilles et utførlig referat fra forhandlingene, og styret og generalforsamlingen vedtok dette.

Referatet bleges protokollen.

Hr. Rosenhayn hevet deretter generalforsamlingen, idet dagsordenens punkt 3 og 4 bortfalt.

Formannen takket deretter hr. Rosenhayn for den greie ledelse av generalforsamlingen, under sterkt bifall fra medlemmene. Møtet hevet kl. 23.

Hein Torgersen.

Tønsberg Filatelistklub.

Det 169. medlemsmøte ble holdt 23. august under ledelse av formannen Eug. Hansen. 14 medlemmer trosset det fine sommervær og hadde innfunnet seg til møtet.

I tillegg til forrige møtes program var der kommet enno 2 svarbrev — nemlig fra Kjøbenhavn Filatelistklubb og Sandnes Filatelistklubb. Fra sistnevnte får vi opplyst at der i Sandnes er oppdaget falske 5 kr. V. Refererte et par skrivelser angående en frimerkesvindler hvorfra endel av våre medlemmer hadde fått tilbud. Bakermester S. H. Nilsen, Nøtterø og Tore Hvam, Tønsberg, ble opptatt som medlemmer. Noe spesielt program, til det første møte etter ferien, var der ikke så resten av kvelden ble viet byttevirksomheten.

H. K.

Det 170. møte ble avholdt i Hotel Royal under ledelse av formannen. 18 medlemmer var til stede. Protokollen fra forrige møte ble lest opp. Anmeldelse om opptagelse som medlem forelå fra Erling Brønning, Nøtterø.

Der ble forevist endel brevkort og helsaker samt forskjellige avstemplinger, tildels meget sjeldne. Fra Østbye fikk klubben overrakt et egenhendig utskåret trefat med klubbmerket innbrent. Fatet var opprinnelig ment som en utlodningsgjenstand, men ble besluttet foreløpig å bero i klubben som en kuriositet.

Programmet var: «Hva gamle tidsskrifter forteller» og Karl Johan Carlson leste opp av Nordisk fra 1894 og ga oss et godt innblikk i de problemer filatelistene dengang hadde å kjempe med. Mange av de problemene er høyst aktuelle også i dag.

Neste møte ble satt til onsdag den 20. sept. Møtet hevet.

H. K.

Annonsemanuskripter

må heretter være forretningsføreren, adr. Nytorget 5, Oslo, ihende senest den 8. i hver måned.

Medlemsannonser.

På denne plass kan medlemmer få innrykket annonser på inntil 5 petittlinjer for kr. 3,00, som må betales ved bestillingen.

Luftpost Horten—Harwich byttes i bedre merker eller filatelistisk litteratur, evt. selges.

Edw. Chr. Hannevig, Åsgårdstrand.

Jeg kjøper årg. Norsk F.T. 1942—43. Etter Nk. nr. 76, 77 II, 79, 53 III og serier 1909/19. Trenger sårt en fargeskala. Tilbud mottas med takk.

Lorentz H. Johnsen, Søråsmyr pr. Bergen.

Tilsalgs. En samling norske og litt utenlandske frimerker billig tilsalgs, deriblant er mange bedre merker (utstykket eller under ett).

Einar Rage, Gausel.

Har De utenlandske dubletter De ønsker å være av med, innbytter jeg disse med norske merker 1920 — 1940 — V-merker m. m.

L. J. Hval, Casparisgt. 4, Oslo.

Pent eksemplar av dette tidsskrift nr. 10/1942 ønskes. Gir i bytte f.d.b. «Nansen 2».

Hans Bj. Korsmo, Fr. Gladsgt. 22 A IV, Oslo.

Til min helsaksamling ønskes ubrukte helsaker. Tilbud med pris sendes.

Arnet Schøning, Wergelandsvn. 15, Oslo.

Filatelistisk litteratur fra hele verden unntagen Norge kjøpes.

Tom Kallevig, Madserud allé 33, Oslo.

Søker danske tjenestemerker og Island. — Skriftlig tilbud utbes.

Adolf Jensen, Borgenv. 41, Vinderen.

Ønsker kjøpe eller låne par eller flere sammenhengende, 20 øre, Nk. 39 II, for opplating/studier.

C. M. Henriksen, Fagerborggt. 40, Oslo.

Jeg ønsker tilsendt utvalg i de forskjellige typer av T-stemplede norske merker, med og uten ring rundt T. Likeledes gjennomhullede merker fra statsinstitusjoner, er jeg interessert i kjøp av. Send meg utvalg.

Olav Grude-Nielsen, Stentømagasinet, Kristiansand S.

Salmonsens konversasjonsleksikon 25 bind som nye, byttes i frimerker for kr. 1000,— etter Norgeskatalogen 1944. — Tilbud i dette blads eksp. mrk. «Salmonsens».

Kjøper følgende helark: Nr. 12b, 17b, 22b, 48a, 48b, 50b, 73, 75, 76, 85a, 86b, 92a, 102a, 107, 110 I, 110 II a, 110 II b, 111, 112, 113, 168a, samt 96, 99, 100, 103, 104, 105, 109 på gullig papir. Tj.m. nr. 6b, 12, 17, 32b. Return. 1 og 2. (Nk. 1944.) — Tilbud i dette blads eksp. mrk. «Helarksamling».

Godt utvalg

i nyere norske og utenlandske serier.

E. BORGLIN, *Vibes gt. 14*, — Oslo.

Frimerkesamling

i 11 Schwanberger skinnbind — ca. 6000 stk. Michel Mark 28 400,— tilsalgs. Spesifikasjon over samlingen tilstilles interesserte.

WILHELM JENSSEN - Kallera, Fredrikstad

Tilbud ønskes

på 25 komplette ubrukte sett av Ibsen, Abel, Jubileum 1914, Olav, Nordkapp I, Bjørnson, Holberg, Nansen I.

Bill.mrk. «Tilbud» til Boks 46, Høvik.

Jeg tilbyr i dag:

50 Norge	kr. 0,70	50 Danmark	kr. 1,60
100 »	» 3,—	100 »	» 4,50
50 Sverige	» 0,90	25 Finland	» 0,70
100 »	» 2,50	100 »	» 6,—
50 Spania	» 1,75	100 Sveits	» 6,50
100 »	» 3,—	20 Kroatia	» 2,50
		100 Bulgaria	kr. 6,—

Finland, Røde Kors 1944 kr. 2,80
Innstikkbøker, lommeformat » 3,—

Sendes i oppkrav + porto.

IVAR EIE
FRIMERKEFORRETNING
SANDNES

Frimærksbyte

ønskes med samlere i Norge. Basis AFA.

Civiling. Gunnar Amien

FÅGELBACKSGT. 16, MALMÖ
(Medlem av Sveriges Filatelistförening)

Nye prislister kr. 0,40

A. JENSENS FRIMERKEFORRETNING
THV. MEYERSGT. 61, OSLO - TELEFON 70102

Gummistempler

i alle utførelser kan enno skaffes til priser fra kr. 3,— og oppover. Moderne typer. — Hurtig levering.

R. FR. LORENTZSEN, LEIRFJORD

Norsk kilovare, brevklipp kr. 9,— pr. kg + porto. — Album, kataloger, frimerkehengsler, utvalgshafter, innstiksbøker, litteratur, pergamykonvolutter, pakkemerker. — Mankolister utbyttes. — Norske og skand. merker kjøpes.

Bjarne P. Nygård Normannsgt. 33, Stavanger

Jeg utstykker for tiden

en større Europasamling og sender utvalg til foreninger og samlere. Moderate priser. En pen generalsamling kjøpes.

Holms Frimerkehandel, Ålesund

Variant nr. 77 i Norge.

Ustemplet par, hvorav merket til høyre har 2 punkt etter Postfrim. (forekommer en gang i hvert ark) selges for kr. 100,— eller byttes i eldre norske.

ZACH. B. TORKILDSEN, Flekkefjord

Prisliste

nr. 17 og 18 sendes gratis på forlangende.

Torkild Tvedte

HAUGESUND

Frimerkekonsulent.

Jeg mottar Skandinaviske frimerker til bestemmelse. Spes.: Norge. Planleggelse av spesialsamlinger. Farge-, plate- og typebestemmelser av øremerkene.

O. TH. URDAHL

Boks 107 FREDRIKSTAD Tlf. 2857

Våre ADRESSELISTER

sendes til samlere som har interesse av å komme i forbindelse med utenlandske samlere. Inneholder ca. 65 forskjellige adresser. Pris kr. 2,- + porto. Kun mot forskuddsbetaling.

FILATELISTEN

Haugaleitet 1511 - Haugesund

Billige tilbud

Belgia, 1944, Røde Kors	o(5)	15,-
Gen.-Gou., 1944, 6 Zloty	o(1)	6,50
Böhmen-Mähren, 1944, Hitler 55 år	o(2)	1,60
» » Årsdagen	o(3)	12,-
» » Smetana	o(1)	2,-
Danmark, 1944, Chr. X, 35 øre	(1)	0,50
» » » f.d.b.		0,60
» » » 60 øre	(1)	0,75
» » » f.d.b.		0,90
» » 35 og 60 øre, f.d.b.	(2)	1,50
» » Kirkekr., 20 øre	(1)	0,35
» » » 20 øre, f.d.b.		0,50
» » » 10 og 15 øre, f.d.b.		0,50
Holland, 1944, Vinterhjelp	o(5)	4,-
Kroatia, 1944, Invaliden	o(4)	16,50
» » Poglavnik	o(8)	20,-
Tyskland, 1944, Luftpost	o(3)	4,50
» » Kameradschaft III	o(6)	5,50
Ungarn, 1944, Røde Kors	o(4)	6,50
» » Kossuth	o(4)	2,50

Levering forskudd eller postoppkrav.
Utvalg sendes mot rek.porto kr. 0,60.
Porto ekstra. o betyr ubrukt.

Bjarne P. Nygård

Normannsgt. 33, Stavanger

Norsk Filatelistforbunds stemplingsvignetter

er no utkommet og fås kjøpt hos landets filatelistklubber og frimerkehandlere samt ved Postverkets Frimerkesalg til Samlere (Samlerluka). Pris 3 øre pr. stk. Av utsalgsprisen tilfaller 1 øre pr. vignett Norsk Postmuseum.

Videreførhandlere kan bestille vignettene direkte fra

RAMBÆKS TRYKKERI

Tollbugata 2, Oslo.

Ingen andre vignetter enn denne kan benyttes på postsaker i Norge.

ITALIA :

1929 Monte Cassino	(7)	10,-
1932 Garibaldi's minneutgave	(17)	45,-
1934 Fiume 10-årsjubileum	(16)	50,-
Fotballveggjørenhet	(9)	35,-
1935 Militærmedaljen	(20)	55,-
1944 A. M. S.	(9)	75,-
Laibach	(6)	5,-
R. Italiana Sociala	(11)	10,-
Nye verdier, 20, 25 og 30 c.	(3)	0,75
Nye verdier, 0,75 og 1,25 L.	(2)	1,25
Ilmerke, Rec. Amt.	(1)	0,50
Fascist pakkeprovesorier RRR	(12)	125,-
Fascist portoprovesorier RRR	(13)	125,-
» » uten lire-verdier	(8)	5,-

KROATIA :

1944 Arbeidstjenesten	(4)	12,50
—>— med anhang	(8)	20,-
—>— bl. (oppl.70000)	(1)	15,-

DALMATIA :

1944 ZARA II. utgave	(13)	150,-
----------------------	------	-------

BELGIA :

1944 Tuberkulose, komplett	(8)	15,-
----------------------------	-----	------

RYLUND KATALOG 1945 utgave kr. 2,-

Porto ekstra. — Alt ubrukt.

Torkild Tvedte

Postgiro 67011 - Haugesund